

Cultuurprofielplan 2016-2017

Quintus

1. Inleiding	4
2. Schoolvisie	4
3. Onze visie op cultuureducatie	6
4. Missie en doel	7
5. Meerwaarde cultuureducatie	8
6. Cultuureducatie in de programmering	8
6.1 De eerste fase	9
6.2 De Tweede Fase	9
6.3 Eindexamen	11
6.4 Extra-curriculaire activiteiten	11
7. De Talentrichting Cultuur	12
7.1 Toetsing en beoordeling	13
7.2 Uitstraling	14
7.3 Wat heeft de talentrichting Cultuur te bieden?	14
7.4 De verschillende kunstdisciplines	14
7.4.1 Muziek	14
7.4.2 Drama	15
7.4.3 Nieuwe Media/film	15
7.4.4 Beeldende vorming 2d	15
7.4.5 Beeldende vorming 3d	15
7.4.6 Dans	16
8. Cultuur+ klas 2^e fase	16
8.1 Cultuur+ klas	16
8.2 Inhoudelijk	16
9. Samenhang	17
9.1 Binnen het curriculum	17
9.2 Buiten het curriculum	18
10. Aansluiting vervolgonderwijs en werk	19
11. Evaluatie	20
12. Cultuurcoördinator	20
13. Communicatie	21
14. Samenwerkingspartners	21
15. Subsidiering en sponsoring	24
16. Voorwaarden	24
17. Dr. Nassaucollege in ontwikkeling	25
17.1 Uniformering van het portfolio	25
17.2 Tweede fase, meer samenhang en versterking	25
17.3 Drama voor alle leerlingen	26
17.4 Website	26
17.5 Mediawijsheid /media	26
17.6 Nieuwe school	26
17.7 Uitwisselingen	27
17.8 Cultuur	27
Bijlage 1: Beleidsplan Leergebied Kunst en Cultuur: CKV 1e fase	28
Bijlage 2: Beleidsplan Leergebied Kunst en Cultuur (pre-vernieuwing): CKV 2e fase	30

Bijlage 3: Gymnasiale Vorming jaar 1 t/m 3, 2016/2017	32
Bijlage 4: Beleidsplan Leergebied Beeldende Kunst en Vormgeving (BK&V)	35
Bijlage 5: Beleidsplan Leergebied Kunst en Cultuur: Muziek	40
Bijlage 6: Samenhang	42
Bijlage 7: Financiën	45
Bijlage 8: Overzicht excursies/presentaties schooljaar 2016-2017	46

1. Inleiding

Het Dr. Nassau College afdeling Quintus heeft de afgelopen jaren een stormachtige ontwikkeling doorgemaakt. In een aantal fasen is voor en achter ons oude gebouw een prachtig nieuw schoolgebouw verrezen. In oktober 2016 werd met het afronden van de bouw van de tussenliggende aula het gebouw opgeleverd en vond de officiële opening plaats. Het nieuwe gebouw is het resultaat van een lang voortraject waarbij zowel

leerlingen als docenten in samenspraak met de architect hun wensen kenbaar hebben gemaakt om een gebouw te creëren waar het onderwijs van de toekomst gegeven kan worden. Dit nieuwe gebouw biedt vele kansen om ons onderwijs de komende jaren verder uit te bouwen en te specialiseren.

Kern van ons nieuwe gebouw is dat we beschikken over een 5-tal thuisbases (havo 1e fase, havo 2e fase, atheneum 1e fase, atheneum 2e fase, gymnasium) en een 4-tal kenniscentra (Cultuurplein, Sport, Bèta en Ondernemen). Deze centra zijn uitgerust met de modernste snufjes om ons onderwijs zo aantrekkelijk en eigentijds mogelijk te maken.

Quintus beschikt al geruime tijd over een 2-tal talentrichtingen, te weten het Technasium en de richting Cultuur. Om de leerlingen nog beter op hun talenten te kunnen bedienen is besloten om het aantal richtingen uit te breiden. Met groot enthousiasme zijn inmiddels de talentrichtingen Sport en Ondernemen opgezet zodat we over vier talentrichtingen beschikken. De inrichting van het nieuwe gebouw geeft docenten en leerlingen een veelheid aan kansen om de talentrichtingen zo goed mogelijk te organiseren.

Quintus mag zich sinds vier jaar met trots Cultuur Profielschool noemen. Het nieuwe gebouw beschikt over bijzondere faciliteiten die ons cultuuronderwijs op een hoger plan brengen. Naast een prachtige aula die is te gebruiken als een professioneel theater hebben we de beschikking over een trappentheater en een cultuurvleugel waar de vakken muziek, beeldende vorming en de talentrichting cultuur hun thuisbasis hebben.

2. Schoolvisie

Algemeen

Het voortgezet onderwijs zorgt dat leerlingen in deze fase van de doorlopende leerlijn hun talenten maximaal kunnen ontplooiën en vervolgonderwijs kunnen volgen dat het best past bij hun talenten. Het bereidt hen voor op volwaardige deelname aan de samenleving en een, bij hun talenten, passende (toekomstige) positie op de arbeidsmarkt.

Het sectorakkoord 2014 geeft aan dat het voortgezet onderwijs meer moet inzetten op vaardigheden. Vooral de vaardigheden die leerlingen nodig hebben in het vervolgonderwijs. Ook moet het voortgezet onderwijs leerlingen beter voorbereiden op hun studiekeuze.

Kernwaarden:

- Betrouwbaarheid
- Veiligheid
- Betrokkenheid
- Resultaatgerichtheid
- Veranderingsgezind

Van visie naar strategische uitgangspunten Dr. Nassau College

Het Dr. Nassau College biedt jongeren onderwijs dat past bij hun aanleg en ambitie. De school geeft hieraan vorm door het in stand houden en waar mogelijk uitbreiden van een breed onderwijsaanbod. Hiervoor is het noodzakelijk dat het Dr. Nassau College aantrekkelijk blijft voor grote groepen leerlingen uit de gehele regio.

Recht doen aan de individuele talenten van leerlingen

Het Dr. Nassau College vindt het belangrijk dat leerlingen op hun niveau binnen de gestelde tijd een opleiding afronden en optimale resultaten behalen. Maatwerk aansluitend bij de mogelijkheden en belangstelling van de leerling is het uitgangspunt. De school hecht waarde aan de ontwikkeling van kennis en vaardigheden die de leerlingen nodig hebben om optimaal te kunnen functioneren in onze complexe en kennisintensieve samenleving. In het onderwijs daagt de school leerlingen uit om zelf een actieve rol te vervullen en mede verantwoordelijk te zijn voor het onderwijsproces. De didactiek is gevarieerd en aangepast aan niveau, leeftijd en behoefte van de leerling. Er is samenhang in het onderwijsaanbod en er wordt gestreefd naar afstemming tussen vakken en vakonderdelen. Om leerlingen te motiveren wordt onderwijs aangeboden in een contextrijke en betekenisvolle leeromgeving. Er wordt samenwerking gezocht met verenigingen, culturele instellingen en bedrijfsleven om de aantrekkelijkheid van de leeromgeving te vergroten.

Hoe geven we binnen Quintus invulling aan de visie en de strategische uitgangspunten?

Binnen Quintus laten we dat terugkomen in onze uitgangspunten (USP's):

- Veilige thuisbasis
- Talentontwikkeling
- Inspirerende leeromgeving

Binnen de locatie Quintus van het Dr. Nassau College willen we dat leerlingen hun talent leren ontdekken. Daarnaast bieden wij de mogelijkheden en de stimulans deze talenten verder te ontwikkelen. Tevens willen we inspelen op de interessegebieden van onze leerlingen. Uit ervaring is gebleken dat dit niet alleen motiverend werkt voor de leerling maar ook voor de docent. Op deze wijze willen we de resultaten verbeteren en bereiden we de leerlingen beter voor op het maken van keuzes voor de toekomst.

Talentontwikkeling:

- Talentontwikkeling vindt plaats binnen ieder vak en binnen iedere les
- Talentontwikkeling vindt plaats op vrijwillige basis binnen de extra mogelijkheden die worden aangeboden (b.v. Cambridge English)

- Talentontwikkeling vindt plaats binnen de vier Talenrichtingen Sport, Ondernemen, Cultuur en Technasium.

Binnen de talenrichtingen willen we:

- Inspelen op de intrinsieke motivatie van leerlingen
- Talent laten ontdekken en ontwikkelen
- Burgerschap versterken
- Leerlingen voorbereiden op de maatschappij
- Leerlingen goed voorbereiden op hun profielkeuze voor de 2e fase
- Leerlingen goed voorbereiden op hun vervolgopleiding
- Samenhang met andere vakken intensiveren
- Interactie met het bedrijfsleven en vervolgopleidingen stimuleren
- Leerlingen kennis laten opdoen en kennis leren toepassen
- Ons duidelijk profileren
- Een aantrekkelijk aanbod voor alle leerlingen
- Doorlopende leerlijnen realiseren (po-vo-hbo/universiteit)

Voorwaarden Talenrichtingen:

De Talenrichtingen moeten motiverend werken voor leerlingen. Het moet organisatorisch goed uitvoerbaar zijn. Het moet goed uit te leggen zijn waarom wij Talenrichtingen willen. De Talenrichtingen in de 1e fase moeten een duidelijke relatie hebben met de 2e fase en ter oriëntatie dienen voor het maken van de profielkeuze en een vervolgopleiding. Er moet dus sprake zijn van een doorlopende leerlijn. Bij de Talenrichtingen worden vaardigheden opgedaan die van toepassing zijn voor het Profielwerkstuk in de 2e fase

Binnen alle Talenrichtingen wordt aandacht besteed aan:

- Ontdekken en ontplooien van talent
- Planmatig en organiseren
- Samenwerken en communiceren
- Onderzoeken en informatie verwerven
- Presenteren en mediawijsheid
- Combineren van denken en doen
- Oriënteren op de maatschappij
- Relatie met een vervolgopleiding
- Koppeling met het beroepenveld
- Ouderbetrokkenheid

3. Onze visie op cultuureducatie

De kern van de visie van het Dr. Nassau College is dat de persoonlijke ontwikkeling van 12- tot 18-jarigen centraal staat. Binnen de locatie Quintus vinden we het in dit verband van belang dat alle leerlingen hun talenten kunnen ontplooien. Via cultuureducatie leren we onze leerlingen om over zichzelf en de wereld om hen heen na te denken en om hun gevoelens uit te drukken, om de cultuur en de geschiedenis waar te nemen, te begrijpen en hierop te reflecteren.

Wij vinden het belangrijk dat onze leerlingen met zoveel mogelijk uitingen van kunst, cultuur, kunstzinnige middelen en technieken in aanraking komen. Leerlingen moeten kunnen kiezen uit een gevarieerd aanbod, passend bij hun talent en ontwikkeling. Zowel de algemene kunsteducatie als de erfgoededucatie, maar ook de media-educatie bieden ruimte voor het (individuele) proces van de creatieve ontwikkeling van onze leerlingen. In ons aanbod laten we zien dat we grote waarde hechten aan een doorlopende leerlijn, zowel binnen het reguliere curriculum als bij de vier talentrichtingen en hun vervolg in de 2^e fase. Door samenhang met andere niet-kunstvakken en samenwerking met externe instellingen willen we tegemoet komen aan de verschillende talenten en interesses van de leerlingen. Ook willen we via gerichte loopbaanoriëntatie de mogelijkheid bieden voor doorstroming naar vervolgstudies.

Leerlingen met een duidelijk cultuurprofiel vormen de culturele basis en culturele identiteit van de school. Zij instigeren culturele projecten en nemen het voortouw bij de organisatie daarvan. Andere leerlingen zullen daardoor geïnspireerd worden, waardoor kunst en cultuur een waardevolle meerwaarde vormen voor het meer cognitieve aspect van het curriculum. Leerlingen leren hun talent verder te ontwikkelen. Vanwege het aanbod aan diverse culturele disciplines zullen leerlingen breed geschoold worden. Daarnaast streven wij naar een zo goed mogelijke aansluiting op de creatieve HBO's en academische opleidingen.

Kortom: Het Dr. Nassau College als cultuurprofielschool past in de visie van de school dat wij onze leerlingen willen aanmoedigen hun talenten te ontplooien door middel van uitdagend, samenhangend en activerend onderwijs.

4. Missie en doel

Onze missie is dat we alle leerlingen van het Dr. Nassau College in aanraking brengen met kunst en cultuur. Daarbij staan de volgende speerpunten voorop:

- Brede culturele oriëntatie
- Verbindingen leggen
- Verdieping en duiding
- Aansluiting op vervolgonderwijs
- Talentontwikkeling

Vanuit deze 5 speerpunten hebben we 10 doelen geformuleerd.

- 1) Leerlingen zijn actief, receptief en reflectief bezig met kunst en cultuur waardoor ze een basiskennis verkrijgen van diverse kunstvormen en hierover een mening kunnen formuleren.
- 2) Leerlingen leren samenwerken.
- 3) Leerlingen leren hun eigen talenten herkennen en deze verder te ontwikkelen.
- 4) Leerlingen leren hun eigen ideeën en gevoelens tot uiting te brengen door op een gestructureerde wijze een proces te doorlopen om zo tot een goed eindproduct te komen.
- 5) Leerlingen begrijpen kunst en cultuur vanuit de historische wordingsgeschiedenis.
- 6) Leerlingen nemen kennis van de klassieken.
- 7) Het kunst- en cultuurprogramma in de bovenbouw is mede gericht op loopbaanmogelijkheden in de creatieve sector.

- 8) Leerlingen leren zichzelf beter uit te drukken en presenteren door actief met drama bezig te zijn.
- 9) Leerlingen leren expressie- en presentatievormen bij de kunstvakken en kunnen die toepassen in niet-kunstvakken.
- 10) Leerlingen kunnen beelden (geschreven en audiovisueel) in de media herkennen, beschrijven, analyseren en interpreteren.

5. Meerwaarde cultuureducatie

Door kunst en cultuur te integreren in het lesprogramma creëren we een stimulerend, divers en uitdagend curriculum. Dit bevordert het plezier van leerlingen om naar school te gaan, waardoor ze op alle vlakken beter zullen presteren.

Actief bezig zijn met kunst helpt de leerlingen hun eigen denkprocessen beter uit te dragen door middel van woord of beeld. Receptief bezig zijn met kunst en cultuur bevordert een bewustzijn van het eigen cultureel erfgoed. Daarnaast wordt meer maatschappelijk bewustzijn gecreëerd, wat weer van waarde is bij de burgerschapsvorming. Reflecteren op eigen werk en bestaande kunst leert leerlingen beelden herkennen, beschrijven, analyseren en interpreteren. Hiermee maken we leerlingen tevens bewuster van het gebruik van moderne media.

Daarnaast leren de leerlingen door middel van cultuureducatie een scala aan vaardigheden die in te zetten zijn bij andere vakken. Dit zal leiden tot een betere uitvoering van onderzoeksvaardigheden en presentaties bij zowel kunst als niet-kunstvakken.

Vaardigheden die door cultuureducatie o.a. aan bod komen:

- Het presenteren van een cultureel onderzoek. Deze vaardigheid komt zeer van pas binnen de Alfa en Gamma vakken
- Klassikale werkbesprekingen
- Het maken van/ werken met een digitaal portfolio: logboek, mindmap, moodboard, muurkrant(collage), foto's, filmpjes/youtube, powerpoints, beeldmanipulatie
- Procesmatig te werken
- Muzikaal kunnen ondersteunen
- Binnen de talentrichting Cultuur elke periode een opvoering verzorgen waarbij meerdere disciplines samenwerken

Creativiteit beperkt zich niet tot de culturele vakken alleen. Juist leerlingen die culturele vakken hebben gevolgd leren daardoor anders te denken en komen met 'out of the box' oplossingen. Deze leerlingen hebben niet alleen mogelijkheden in de creatieve sector, maar zijn breed inzetbaar waardoor ze een grotere keuze aan vervolgopleidingen hebben en zo hun kansen op de arbeidsmarkt vergroten.

6. Cultuureducatie in de programmering

Tijdens het eerste leerjaar doorlopen alle leerlingen een module van de vier talentrichtingen Sport, Ondernemen, Cultuur en Technasium. Aan het einde van het eerste jaar wordt in samenspraak met de mentor een beredeneerde keuze gemaakt voor één van de talentrichtingen. Na deze keuze krijgen de betreffende leerlingen in jaar 2 en 3 les in de gekozen richting. Ongeacht de keuze krijgen alle leerlingen een uitgebreid programma van

kunst en cultuureducatie zoals hieronder staat beschreven. Dit programma is deels verplicht zoals de kunstvakken die op de lessentabel staan, maar er is ook een ruim aanbod van culturele activiteiten waar leerlingen vanuit hun interesse of talenten vrijwillig aan deel kunnen nemen.

6.1 De eerste fase

In onze programmering heeft cultuureducatie een duidelijke plek. In de eerste fase (jaar 1 t/m 3) volgen alle leerlingen tekenen, handvaardigheid en muziek. De leerlingen zijn jaarlijks gemiddeld drie uur per week actief bezig met kunst. Binnen deze kunstvakken wordt gewerkt met een digitaal portfolio en/of een logboek. De leerlingen leren te werken aan de hand van principes als 'actief', 'receptief', 'reflectief' en worden hierop ook beoordeeld. Deze beoordeling wordt in het portfolio of logboek verwerkt. Sinds het schooljaar 2016/2017 beschikt Quintus over het zgn digitale portfolio medium *droomloopbaan*. Het is de bedoeling dat binnen dit schooljaar leerlingen zoveel mogelijk hun verdiensten digitaal gaan bijhouden in droomloopbaan. De mentor speelt hierin een sturende rol.

Daarnaast nemen alle leerlingen in het kader van CKV deel aan culturele projecten. Centraal hierbij staat het beleven en ervaren van culturele activiteiten. Hierbij wordt ruimschoots aandacht besteed aan het culturele erfgoed. Zo nemen alle eerste klassers deel aan een dansproject en doen ze mee met de kunstroute waarbij de smartphone een belangrijke rol speelt. In de 2^e klas zijn er de 'Doe maar Dicht maar dagen' en een theaterproject. In jaar 3 is er een speciale film en muziekdag voor alle leerlingen.¹

De leerlingen van het gymnasium krijgen naast de drie kunstvakken het vak gymnasiale vorming waarbij de cultuur van de klassieken centraal staat.²

6.2 De Tweede Fase

Alle leerlingen in de tweede fase hebben in de vierde klas twee uur CKV in hun lessentabel. Tot op heden wordt CKV 2^e fase in samenhang met het vak geschiedenis gegeven, zodat uitingen van kunst en cultuur in context van de historische tijdvakken wordt aangeboden.³ Leerlingen krijgen opdrachten aan de hand van een historische tijdlijn die gelijk loopt met het vak geschiedenis. Via deze weg wordt kunst in historisch perspectief geplaatst. Binnen het vak CKV nemen leerlingen ook kennis van de klassieken om zodoende de ontstaansgeschiedenis van moderne kunst beter te begrijpen.

Alle leerlingen leren kunst te beleven door theorielessen en concrete praktijkopdrachten. Daarnaast bezoeken leerlingen minimaal 6 (havo) of 8 (vwo) culturele voorstellingen van verschillende kunstdisciplines waarop zij dienen te reflecteren door middel van een recensie die klassikaal besproken wordt. Alle leerlingen krijgen bij Nederlands en de moderne vreemde talen literatuur aangeboden. Daarbij streven we naar een samenhangend aanbod voor literatuurgeschiedenis.

De vakgroep CKV is drukdoende om volgens de vernieuwingseisen een nieuwe richting te geven aan CKV.

¹ Voor deelvisie ckv eerste fase zie bijlage 1

² Zie bijlage 3 voor inhoudelijke beschrijving van cultuur binnen het gymnasium

³ Voor een explicatie van de tijdvakken zie: [http://www.entoen.nu/primair-onderwijs/didactisch-concept/leerplan-\(slo\)/geschiedenis](http://www.entoen.nu/primair-onderwijs/didactisch-concept/leerplan-(slo)/geschiedenis)

CKV

Hieronder volgt de basisstructuur die als leidraad van de vernieuwing zal dienen. De werkgroep CKV zal aan het einde van het huidige schooljaar de plannen hebben uitgewerkt in een concreet curriculum.

Algemene doelstellingen van het vak zijn:

Iedereen ontwikkelt van jongs af aan een eigen cultureel referentiekader. Een persoonlijke verzameling van culturele en kunstzinnige ervaringen. Een belangrijk doel van CKV is het in kaart brengen van wat je hebt meegemaakt en geleerd op het gebied van kunst en cultuur. Door middel van het verkennen van en het verdiepen in nieuwe culturele uitingen leren leerlingen ervaringen te verbinden en zodoende zal cultureel referentiekader groter worden.

Domeinen

- A. Verkennen
- B. Verbreden
- C. Verdiepen
- D. Verbinden

Verkennen

Docenten CKV dienen leerlingen handvatten te bieden om meer actief te kijken naar film, dans, theater of beeldende kunst en het luisteren naar muziek dient doen. Door op een meer gestructureerde manier te kijken en te luisteren worden leerlingen een diepere werkelijkheid gewaar en kunnen ze de geobserveerde kunstuiting beter relateren aan hun eigen beleavingswereld. Deze actieve attitude helpt leerlingen om beter hun mening te beargumenteren.

Verbreden

Docenten bieden middels theorie en praktijk lessen aan waarbij leerlingen in aanraking komen met nieuwe kunstzinnige activiteiten. Tijdens deze lessen leren leerlingen om inhoud, vorm en functie van diverse kunstuitingen met elkaar te verbinden.

Verdiepen

Gedurende vier lesperiodes gaan leerlingen diverse onderzoeken op zetten naar bepaalde aspecten van kunstuitingen. Leerlingen wordt de ruimte gegeven om dit in groepjes te doen of alleen. De resultaten van het onderzoek worden gepresenteerd in de vorm van een geschreven verslag, een korte film of anderszins.

Reflectie en verbinden

Elke periode wordt afgesloten met een klassikale reflectie op de nieuwe ervaringen. De wijze waarop dit gebeurd wordt bepaald door leerlingen in samenspraak met de docent

Beoordeling

Het vak CKV wordt afgesloten met een cijfer in de 4^e klas.

6.3 Eindexamen

Afhankelijk van het gekozen profiel hebben leerlingen de mogelijkheid om eindexamen beeldende vorming of muziek te doen. Hierbij gelden de landelijke eindexameneisen. De leerlingen van het Dr. Nassau College voeren diverse concerten uit ter verbetering van hun muzikale vaardigheden. Deze concerten worden beoordeeld en liggen vast in het curriculum als ED-cijfer (eindexamendossier onderdeel). Voor zowel muziek als beeldende vorming geldt dat diverse exposities en concerten bezocht dienen te worden. Bij beeldende vorming is veel aandacht voor de werkbeprekingen.⁴

6.4 Extra-curriculaire activiteiten

Schoolband eerste en tweede fase

Voor zowel de eerste als de tweede fase is er de mogelijkheid om deel te nemen aan een schoolband. De eerste fase schoolband richt zich op samen leren spelen. In de tweede fase is er sprake van een meer professionele aanpak. Er wordt opgetreden op poppodia buiten de school. Onze schoolband tweede fase heeft vorig jaar opnames gemaakt in een professionele geluidsstudio.⁵ Wij zijn er trots op dat veel leerlingen uit de schoolband 2^e fase zijn doorgestroomd naar het Conservatorium.

Culturele vrijdagmiddag

Elke lesperiode vindt de zogenoemde Culturele Vrijdagmiddag plaats. Waarbij zowel leerlingen als docenten hun creatieve kunsten kunnen vertonen in het trappentheater. Deze middag wordt door leerlingen verzorgd.

Atelierlessen

Leerlingen in de tweede fase die eindexamen beeldende vorming of muziek doen, krijgen de ruimte om zelfstandig te werken aan hun opdrachten in de vaklokalen. Zij kunnen in tussenuren en na schooltijd aanschuiven bij docenten die op dat moment een andere klas hebben. Dit geeft de leerlingen de mogelijkheid om meer tijd te steken in hun eindexamenvak, maar ook om bij meerdere docenten vragen te stellen en feedback te krijgen. Sinds de opening van de nieuwe school en met de aanwezigheid van de kenniscentra heeft cultuur een duidelijke plaats binnen de school gekregen waarbij ruimte is ontstaan voor leerlingen om zelfstandig te werken. Bij cultuur wordt hier veel gebruik van gemaakt.

Excursies /workshops (zowel 1^e als 2^e fase)

Gedurende het hele jaar worden excursies en workshops georganiseerd door de kunstvakken en niet-kunstvakken. Hiermee spelen we in op actuele onderwerpen die in de school en de maatschappij leven. Wij streven ernaar om culturele activiteiten zoveel mogelijk te stroomlijnen met de eindexamenonderwerpen.

Voorbeelden hiervan zijn:⁶

- Introductie van klas 4. Om een duidelijke cesuur te maken tussen de 1^e en 2^e fase is besloten om een introductieprogramma voor alle 4^e klassers op poten te zetten. Al geruime tijd organiseren we speciale excursies en workshops met een cultureel

⁴ Voor deelvisie Muziek en Beeldende vorming zie bijlage 4 en 5

⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=fNP4E4T1mWg>

⁶ Voor een overzicht van alle excursies/presentaties zie bijlage 8

tintje. De afgelopen jaren zijn we met alle havo 4 klassen naar Ieper geweest om de geschiedenis omtrent WO I gewaar te worden. Daarnaast organiseren we veelal drama workshops.

- Bezoek aan: Huis Doorn (residentie van de voormalige Duitse Keizer Wilhelm II) het Historisch museum te Amsterdam en de Oude kerk (ivm de alteratie van 1578) en de katholieke schuilkerk 'Onze lieve heer op Solder'. Deze excursie is voor alle geschiedenis eindexamenleerlingen,.
- Waddenexcursie van biologie en aardrijkskunde, waarbij een stuk landschapserfgoed aan bod komt.
- Excursie Bremen. De derde klassen bezoeken het Universum Science Centrum en een weihnachtsmarkt in Bremen. Samenwerking tussen de science vakken, Duits en de vier talentrichtingen.
- Kunstbende. Leerlingen met interesse voor podiumkunsten stimuleren wij om deel te nemen aan de Kunstbende en de Keienbende Broeiplekken.
- Het organiseren van speciale lezingen in het kader van literatuur. Dit jaar is er een speciale lezing gegeven door Arthur Umbgrove voor alle derde klassen. Hij heeft o.a. verteld over het schrijven, zijn boeken en daarnaast heeft hij nog enkele liedjes gezongen. Deze lezing was een onderdeel van een project om de leerlingen te begeleiden bij de overgang van jeugdliteratuur naar literatuur voor volwassenen. Naast deze lezing, organiseert de mediatheek in januari 2013 een boekenmarkt voor deze doelgroep.
- Elk jaar bezoeken we met leerlingen van de Cultuur+ klas het Internationaal Documentaire Festival Amsterdam. Aldaar krijgen we speciale documentaires voorgeschoteld met een QA. Tevens bezoeken we het fotomuseum FOAM en krijgen we een rondleiding in het cultuurcentrum 'De Brakke Grond' alwaar in november in het kader van het IDFA meestal een Virtual Reality expositie te bezichtigen is.
- Leerlingen die hebben gekozen voor de talentrichting cultuur bezoeken een theatervoorstelling van het 'Jonge Harten festival' en gaan naar het Instituut voor Beeld en Geluid in Hilversum.

7. De Talentrichting Cultuur

Naast het vaste programma hebben de leerlingen de mogelijkheid te kiezen voor de talentrichting cultuur. Na in het eerste jaar alle vier de talentrichtingen te hebben doorlopen maken leerlingen een keuze voor één van de talentrichtingen. Als afsluiting van jaar 1 is er voor de talentrichting cultuur een speciale projectweek waarbij leerlingen aan de hand van een fantasievolle film een theaterstuk maken en opvoeren. Vanaf jaar twee volgen de cultuur talentleerlingen naast de drie kunstvakken gedurende 2 lesperiodes per jaar 4 uur per week cultuur.

De talentrichting Cultuur biedt leerlingen de mogelijkheid kennis te maken en vaardigheden op te doen binnen zes verschillende kunstdisciplines. Centraal staan beeldende vorming 2d en 3d, muziek, drama, dans en nieuwe media/film. Reguliere kunstvakken blijven bestaan, de talentrichting cultuur biedt verdieping. De lessen worden ontworpen op basis van het actief kunst maken, het reflecteren op eigen kunst en dat van anderen en het receptieve principe, het kunst beleven. Na in jaar 1 alle 4 de talentrichting te hebben doorlopen kiezen de leerlingen expliciet voor 1 van de richtingen.

Het sleutelwoord bij het aanbieden van deze 6 disciplines is multidisciplinair onderwijs. Elke periode wordt er gewerkt met een centraal thema/film/theaterstuk dat de diverse disciplines met elkaar verbindt. Juist de onderlinge samenhang tussen verschillende kunstdisciplines is van groot belang. Leerlingen krijgen hierdoor een completer beeld van kunst in uitvoering en worden in staat gesteld om in grotere structuren te denken. Als leerlingen in de toekomst kiezen voor een baan binnen de kunstensector, dan zijn juist deze grotere structuren van vitaal belang en hebben leerlingen een tweede natuur ontwikkeld om de samenwerking met andere instanties aan te gaan. Deze vaardigheid komt overigens net zo goed van pas binnen andere sectoren. Het is dus goed mogelijk dat een leerling met een bèta profiel de talentrichting cultuur volgt, juist om dit creatieve denkproces te stimuleren. Leerlingen leren op creatieve wijze denken en juist dit kan later zeer van pas komen.

Voor alle kunstdisciplines geldt, dat ze zich richten op de verschillende talenten en de ontwikkeling daarvan van alle leerlingen, ongeacht of deze leerlingen al over vaardigheden beschikken op het gebied van een kunstdiscipline. Sinds het studiejaar 2016/2017 hebben de docenten van de talentrichting Cultuur gekozen voor een vrijere aanpak. Uitgangspunt daarbij is dat we leerlingen meer willen laten voorsorteren op de culturele discipline die bij hem of haar past. Per lesperiode nemen we een theaterstuk /filmverhaal / boek als uitgangspunt voor een theateropvoering. De HAVO en VWO leerlingen die hebben gekozen voor cultuur zijn samengevoegd (ongeveer 60 a 70 leerlingen). Deze leerlingen werken een aaneengesloten dagdeel waarbij ze kiezen voor een 2-tal disciplines aan een grote theateropdracht die uitmondt in een grote theatervoorstelling. Docenten van alle kunstdisciplines zijn tijdens dit dagdeel aanwezig om de leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden. De volgende lesperiode kiezen we een ander stuk waarbij we leerlingen motiveren om ook andere disciplines te kiezen. Elke lesperiode wordt afgesloten met een grote theatervoorstelling.

Als blijkt dat een leerling bijzonder getalenteerd is binnen één of meerdere kunstdisciplines, zal voor deze leerling extra verdieping op maat aangeboden worden, om zo aan bijzonder talent alle ruimte te kunnen bieden. Dat kan binnen de school middels extra- curriculaire activiteiten. Maar daarnaast kunnen we ook naar mogelijkheden buiten de school zoeken bij diverse culturele instellingen in het land.⁷

Binnen alle kunstdisciplines is het contact met het kunstenveld zeer belangrijk. Leerlingen zullen de mogelijkheid hebben om bezoeken te brengen aan culturele instellingen als musea, theaters en muziekpodia. Ook zal door middel van workshops en projecten het kunstenveld naar de school toe worden gebracht. Bovendien wordt er naar gestreefd om de uitvoeringen van projecten door leerlingen op een bepaalde wijze aan het kunstenveld te verbinden. Door middel van bijvoorbeeld uitvoeringen op locatie, of het verbinden van een project aan een al bestaand project als een festival of tentoonstelling. Juist de link met de professionele wereld is van groot belang voor leerlingen om zich een beeld te kunnen vormen van de dagelijkse praktijk. Dit draagt weer bij tot een meer afgewogen studiekeuze.

7.1 Toetsing en beoordeling

Gedurende hun middelbare schoolcarrière nemen leerlingen deel aan zeer diverse culturele projecten. Deze projecten worden op multimediale wijze vastgelegd om zodoende een portfolio op te bouwen. Alle werkstukken en uitvoeringen worden door de docenten

⁷ Diverse leerlingen van de talentrichting cultuur zijn inmiddels lid geworden van Garage TDI (Drentse jeugdtheater).

beoordeeld volgens de 3-eenheid vorm, functie en inhoud. Daarbij zijn werkbijeenkomsten van groot belang. Leerlingen moeten immers ook leren reflecteren op elkaars werk. Uiteindelijk krijgt de leerling een cijfer voor proces en eindproduct. Sinds dit huidige schooljaar houden leerlingen hun voortgang bij middels het digitale portfolio 'Droomloopbaan'.

Aan het einde van de middelbare school zal de leerling een zogenaamde culturele meesterproef afleggen die wordt beoordeeld door zowel docenten als mensen uit het veld. Deze meesterproef zal een goede indicatie zijn voor het toelatingsexamen van de creatieve vervolgoopleidingen.

7.2 Uitstraling

De talentrichting Cultuur is als het ware een soort kweekvijver voor jonge enthousiaste kunstbeoefenaars die reeds vanaf jonge leeftijd gewend zijn om samen te werken. Juist zij zullen de dragers worden van de culturele identiteit van het Dr. Nassau College. Veelvuldige optredens, exposities en theatershows maken deze identiteit binnen, maar ook buiten onze school zichtbaar. Daarbij valt op te merken dat het aanbieden van dans en theater de aantrekkelijkheid van onze school enorm vergroot.

7.3 Wat heeft de talentrichting Cultuur te bieden?

Leren werken in een multidisciplinaire setting

- Leren samenwerken
- Leren presenteren
- Versterken en ontwikkelen van visie en ambitie
- Conceptueel denken en dat vervolgens naar de praktijk vertalen
- Een brede oriëntatie op het gebied van de kunsten en cultuur, maar ook de mogelijkheid tot verdieping in een bepaald kunstvak
- De mogelijkheid om praktisch bezig te zijn met kunst en cultuur, en op die manier je talent te ontdekken
- Veel aandacht voor extra culturele activiteiten, in en buiten de school
- Een goede voorbereiding bieden op kunst-gerelateerde vervolgoopleidingen

7.4 De verschillende kunstdisciplines

7.4.1 Muziek

De kunstdiscipline muziek wordt net als de andere kunstdiscipline, op interdisciplinaire wijze aan de leerlingen gegeven; er wordt ingegaan op muziek als sfeergeluid, omgevingsgeluiden, en muziek als onderdeel van de andere kunstdisciplines. In beginsel gaan leerlingen in op *reproductie*: het uitvoeren van al bestaande composities door de leerlingen, om zo wegwijs te worden gemaakt de kunstdiscipline muziek.

Als deze basis gelegd is, kunnen de leerlingen zich vervolgens richten op het *remixen en arrangeren* van muziek, zodat ze vanuit een aangereikt beginpunt zelf een creatief proces in gang kunnen zetten.

Vervolgens gaan leerlingen zelf *componeren*, waardoor ze ervaren hoe een creatief proces zich ontwikkelt. Op basis van deze hoofdlijn in de ontwikkeling van het curriculum, aangevuld met basisvakken in de muziektheorie, vakoverstijgende projecten en presentaties en een kennismaking met muziek binnen het professionele culturele veld, kunnen de

leerlingen zich binnen de kunstdiscipline muziek goed voorbereiden op een muzikale carrière.

7.4.2 Drama

Bij de kunstdiscipline theater wordt een basis gelegd. Leerlingen leren de beginselen van het samenspel, het improviseren rond een personage en een scène maken. Vervolgens wordt er toegewerkt naar meer diepgang, door middel van het aanleren van de verdieping in mimiek en stemgebruik, het inleven in een personage, en een verdieping in het samenspel.

Uiteindelijk kunnen de leerlingen zich nog meer verdiepen en zich richten op vaardigheden als het vormgeven van teksten en het kiezen van een mise-en-scène, geluid en kostuums. De kunstdiscipline drama leent zich uitstekend voor een interdisciplinaire aanpak.

7.4.3 Nieuwe Media/film

Binnen de discipline media/film wordt aandacht geschonken aan grafische vormgeving, film en fotografie. In het eerste jaar gaan leerlingen aan de slag met het vervaardigen van een kort film plan en wordt er een start gemaakt met de basisprincipes van cameratechnieken, het bedienen van een camera en het monteren van film met een montageprogramma. Na het leggen van deze basis worden er vaardigheden met betrekking tot fotografie en het bewerken van foto's aangeleerd. Ook zullen onderwerpen als grafische vormgeving, webdesign en het werken met de bijbehorende computerprogramma's uitgebreid behandeld worden.

Nieuwe media richten zich op een brede ontwikkeling van leerlingen op het gebied van film, fotografie en grafische vormgeving. Daarbij is er ruime aandacht voor de technische aspecten. Vanzelfsprekend richt ook de kunstdiscipline nieuwe media/film zich op interdisciplinaire werkvormen, zoals het samenwerken met de kunstdisciplines theater en muziek.

7.4.4 Beeldende vorming 2d

De kunstdiscipline beeldende kunsten is opgebouwd vanuit de indeling *vorm, functie en inhoud*. Leerlingen maken een verkenning van geleid tekenen naar het creëren van eigen uitdrukkingen. Er wordt aandacht besteed aan het vormgeven vanuit verschillende invalshoeken. Daarnaast maken leerlingen kennis met de hedendaagse kunsten. Er wordt naar gestreefd om met de leerlingen ook buiten de school aan de slag te gaan, door bijvoorbeeld een kunstwerk op locatie te creëren.

Ook bij de kunstdiscipline beeldende kunsten wordt er naar gestreefd om vakoverstijgend te werken. Praktisch door bijvoorbeeld decors te maken bij theaterstukken, of bijvoorbeeld door een meer abstracte werkvorm te kiezen waarbij muziek en beeldende kunsten samengaan.

7.4.5 Beeldende vorming 3d

Beeldende vorming 3d stelt zich als één van de meest brede vakken op, en sluit volledig aan bij de thema's die de andere kunstdisciplines hanteren.

Er wordt binnen de kunstdiscipline op twee manieren gewerkt. In de eerste plaats door het maken van grote constructies en het hanteren van elektrisch gereedschap, zoals bijvoorbeeld bij het maken van decors en beeldhouwen en in de tweede plaats door meer gedetailleerde technieken aan te leren als het werken met textiel en naaimachines. Er wordt naar gestreefd om binnen deze discipline de rol van 'werkclub' te vervullen, om zodoende zo goed mogelijk te kunnen aansluiten bij de andere kunstdisciplines.

7.4.6 Dans

Onder de professionele leiding van dansdocenten ontwikkelen leerlingen de eerste drie jaar een basis voor het ontwerpen en uitvoeren van dansen. Er is daarbij ruime aandacht voor de choreografie en er wordt stil gestaan bij de diverse stijlperiodes. Dans werkt nauw samen met de andere disciplines. Zo worden de kostuums bij beeldende vorming 3d verzorgd en produceert muziek de arrangementen voor de dansen.

8. Cultuur+ klas 2e fase

8.1 Cultuur+ klas

De talentrichting Cultuur krijgt een vervolg in de 2e fase in de vorm van de Cultuur+ klas. De Cultuur+ klas is voor leerlingen die in de eerste fase de talentrichting cultuur hebben gekozen en in één van de 6 disciplines verder willen (film, dans, drama, muziek arrangeren, BV2D, BV3D). Ook leerlingen die na de 3e klas hebben besloten dat ze alsnog willen instromen bij Cultuur+ zijn van harte welkom. De Cultuur+ klas geeft leerlingen de mogelijkheid om hun talenten verder uit te breiden. Je moet duidelijk kunnen aantonen een bepaalde affiniteit/ talent te hebben voor één van de 6 disciplines. Daarbij wordt er een grote inzet gevraagd van deze leerlingen en gezien het karakter van de opdrachten wordt er af en toe ook buiten schooltijden gewerkt aan deze opdracht (zie inhoudelijk voor explicatie). Cultuur+ leerlingen zijn dragers van cultuur op school en zijn betrokken bij de organisatie van zoveel mogelijk culturele uitingen binnen en buiten de school.

8.2 Inhoudelijk

Leerlingen van de Cultuur+ klas zijn gedurende het hele 4^e jaar druk bezig met het vervaardigen van een cultureel project binnen de discipline naar keuze (film, dans, drama, muziek arrangeren, beeldende vorming 2 dimensionaal of 3 dimensionaal). Vanaf periode 2 zijn deze leerlingen in groepsverband aan het werk om een grote culturele productie te maken. Dit kan bijvoorbeeld een grote speelfilmopdracht zijn, een theatershow, een dansvoorstelling, een expositie of een muziekconcert. Uitgangspunt is dat de uitgevoerde opdrachten een professionele uitstraling hebben en zijn vormgegeven op basis van een concrete visie. De cultuurdocent 2^e fase treedt op als coach en spin in het web. Het is zijn of haar taak om de eigenheid van de disciplines zoveel mogelijk aan bod te laten komen en contact te zoeken met het professionals uit het veld. De meesterproef is een vervanging van het profielwerkstuk en wordt beoordeeld door docenten, in samenspraak met relevante vertegenwoordigers van kunstopleidingen.

Tot op heden zijn er prachtige culturele meesterproeven op poten gezet. Enkele voorbeelden:

- 1) Art-house film die centreert rond een ambitieuze muzikant die langzamerhand doof wordt.
- 2) Dansvoorstelling waarbij een tragische familiegeschiedenis als uitgangspunt dient voor de verbeelding van een 10-tal dansen.
- 3) Speelfilm over de impact van peer-pressure inzake een leerling met anorexia.
- 4) Historische documentaire over de Srebrenica affaire.
- 5) Animatie film over de verbeelding van emotie.

9. Samenhang

9.1 Binnen het curriculum

Onze school heeft duidelijk als beleidspunt geformuleerd om daar waar mogelijk te streven naar samenhang tussen vakken om zodoende de lesstof in een grotere context te kunnen plaatsen. Om dit te realiseren zijn zowel in de eerste fase als in de tweede fase werkgroepen geformeerd om de samenhang te coördineren en te structureren. In de eerste fase wordt gewerkt met een duidelijk format om een lessenreeks zo goed mogelijk onderling af te stemmen. Veelal is de vakgroep geschiedenis uitgangspunt.

Hier volgen enkele voorbeelden van samenhang:

- 1) Klas 1: Nederlands en Geschiedenis: Project omtrent het boek Kruistocht in Spijkerbroek.⁸
- 2) Klas 2: Bij het onderwerp Eerste Wereldoorlog werkt geschiedenis in klas 2 intensief samen met de vakgroep Engels omtrent het thema War Poems.
- 3) Poëzie Gouden eeuw project klas 2. Docenten Nederlands en Geschiedenis werken samen aan een verkenning van gedichten uit de Gouden Eeuw.⁹
- 4) Het vak CKV tweede fase werkt vakoverstijgend samen met het vak geschiedenis. Dit gebeurt door de opdrachten te modeleren naar de tijdvakken die bij geschiedenis worden gehanteerd. Momenteel is er een werkgroep drukdoende om het vak aan te passen aan de vernieuwingseisen.
- 5) Binnen het Technasium en het daar uit voortvloeiende vak O&O neemt beeldende vorming een prominente rol in. Leerlingen krijgen veel opdrachten met een design karakter. Bijvoorbeeld: ontwerp een trendy Trolley Bag. Het vak O&O wordt dan ook mede gegeven door een BV docent.
- 6) Theatergroep PlayBack uit Amsterdam heeft op 23 september 2016 voor alle leerlingen havo 4 met M&O (Management & Organisatie) in het pakket de voorstelling NU verzorgd. NU gaat over drie jongeren van rond de 18 die ieder op hun eigen manier met geld omgaan. Eén jongere komt uit een gezin waarin ouders alles betalen, één jongere komt uit een gezin waar nauwelijks geld is om de dagelijkse uitgaven te kunnen doen en één jongere vindt geld zo belangrijk dat hij er niet voor terugschrikt schimmige wegen te bewandelen om aan geld te komen. De drie zijn bevriend met elkaar. Ze juttten elkaar op om met spullen en kleren indruk te maken en erbij te horen. Hoe reageren ze als ze door hun uitgavenpatroon in de schulden komen? Bij deze vraag wordt het publiek actief betrokken. Jongeren worden uitgenodigd over hun eigen situatie na te denken en met adviezen richting acteurs te komen om anders met de situatie om te gaan.

Deze voorstelling werd ons door de Jongerenraad van de Rabobank Assen onder de aandacht gebracht. De Rabobank heeft de theatergroep dan ook gefaciliteerd. De school heeft de voorstellingsplek ter beschikking gesteld.

⁸ voor een voorbeeld van samenhangformat zie bijlage 6

⁹ explicatie poëzie gouden eeuw zie bijlage 7

- 7) Excursie Den Haag (Geschiedenis & Maatschappijwetenschappen). In havo vijf gaan we met de leerlingen die geschiedenis en maatschappijwetenschappen als eindexamenvak hebben naar Den Haag. Deze eendaagse excursie bestaat uit diverse activiteiten.

De leerlingen die alleen het vak geschiedenis hebben volgend bij Prodemos een drie uur durend programma genaamd 'Politiek in Vogelvlucht', waarbij zij de wereld van de Nederlandse politiek verkennen en beleven. Hierbij brengen ze onder meer een bezoek aan het hart van onze democratie; de Tweede Kamer.

Daarnaast gaan de leerlingen naar het Haag Historisch museum, alwaar zij eveneens een programma volgen dat aansluit bij het examenprogramma geschiedenis. Op die manier wordt getracht de theorie 'levend' te maken.

De leerlingen met het vak maatschappijwetenschappen volgen een dagprogramma dat in het teken staat van de Nederlandse politiek en rechtsstaat, daar dit twee grote onderwerpen zijn in het examenprogramma van dit vak. Ook hier geldt dat de abstracte thema's meer gaan leven bij het bezoeken van de Ridderzaal, de Tweede Kamer en een gesprek met een politicus.

- 8) Project Day for Change. Bij maatschappijwetenschappen wordt er in de vierde klas tijdens het eerste blok projectmatig gewerkt. Centraal staat hier het project Day for Change, waarbij microkredieten het uitgangspunt vormen. Leerlingen maken kennis met het microkrediet als vorm van ontwikkelingssamenwerking en ervaren zelf wat hiermee kan worden bereikt.

Ze verwerven kennis over ondernemen, ontwikkelingssamenwerking en wereldburgerschap. Het project ondervangt dan ook deels het SE onderdeel ontwikkelingssamenwerking. Gedurende het project wordt er zowel uit het boek gewerkt, maar daarnaast worden er ook gastlessen aangeboden.

Tijdens het project gaan leerlingen als bewuste ondernemers aan de slag. Ze worden uitgedaagd om met een 'echt' microkrediet als startkapitaal, een kleine onderneming op te zetten en het startkapitaal te vermeerderen. Dit project pitchten ze voor medewerkers van de Rabobank, hun docent en iemand van de organisatie. Zij bepalen welk 'startkapitaal' de leerlingen krijgen, waarna ze het project ook daadwerkelijk uitvoeren. Met de winst steunen zij inclusive finance projecten in ontwikkelingslanden gericht op het verbeteren van financiële dienstverlening en educatie.

9.2 Buiten het curriculum

Elk jaar wordt er door de leerlingen een gymnasiummarkt georganiseerd. Dit is een informatiemarkt over de werkwijze van het gymnasium en bedoeld voor toekomstige scholieren. Hierbij is ruim aandacht voor de klassieken. Elk jaar wordt er een klassieke week georganiseerd op het Dr. Nassau College. Meestal staat deze in het teken van een Grieks toneelstuk. Leerlingen van jaar 1 t/m 6 werken dan samen.

Internationalisering is één van de speerpunten van het Dr. Nassau College. Juist om leerlingen zo goed mogelijk voor te bereiden op de toekomst, is het van belang om leerlingen van jongs af aan bewust te maken van de wereld om hen heen en de mogelijkheden van een internationale carrière. In dit bewustwordingsproces neemt cultuur een grote plaats in. Immers, het gewaar worden van internationale culturele verschillen in

historische context leidt tot meer begrip en een bredere oriëntatie op carrièremogelijkheden in internationaal perspectief.

De kracht van internationaal gericht onderwijs zit hem in de integratie in het curriculum: internationale activiteiten worden niet naast - of in plaats van - bestaande activiteiten uitgevoerd, maar erin. De leerlingen doen zo ervaring op met werken met buitenlandse partners in een vreemde taal. Zo bouwen ze in een doorlopende leerlijn aan hun internationaal portfolio dat ze in hun vervolgstudie verder kunnen uitbreiden.

Voorbeelden van internationale activiteiten met een duidelijk cultureel karakter zijn:

- 1) Uitwisseling Vendée: Elk jaar nemen leerlingen deel aan een uitwisseling met een Franse school in de Vendée. Franse leerlingen brengen een bezoek aan onze school en vice versa. Tijdens deze week doorlopen leerlingen een cultureel programma.
- 2) Sinds het schooljaar 2016/2017 is er een uitwisseling op poten gezet met de in Poznan (Polen) gevestigde school Gymnasium 14. Deze uitwisseling is uitsluitend voor 3^e jaars leerlingen die de talentrichting cultuur volgen. Middels een sollicitatieprocedure waarin leerlingen hun ambities en toekomstplannen aangeven, worden 16 leerlingen geselecteerd die vervolgens worden ondergebracht bij Poolse gastgezinnen. Het eerste bezoek heeft reeds plaatsgevonden. Twee cultuurdocenten en een drama docent van Garage TDI hebben in Poznan een internationaal montagetheaterstuk op poten gezet dat met veel enthousiasme is opgevoerd. In mei komen de Poolse leerlingen naar Quintus. Ook dan zal er een opvoering worden georganiseerd.
- 3) Steden excursies. Leerlingen uit havo-4 en vwo-5 brengen een bezoek aan de Ardennen, Parijs, Berlijn, Barcelona of Londen. Gymnasiumleerlingen brengen een bezoek aan Rome. Bij de stedenbezoeken doorlopen de leerlingen een cultureel programma en maken ze opdrachten die in het teken staan van cultuur. Als voorbereiding op deze stedenbezoeken krijgen de leerlingen een aantal lessen aangeboden.

10. Aansluiting vervolgonderwijs en werk

Vanuit het decanaat is er voor alle leerlingen periodiek een duidelijke voorlichting om leerlingen te begeleiden naar de juiste vervolgopleiding en het daarbij behorende beroepsperspectief. Leerlingen dienen hiervoor zgn. Loopbaan Oriëntatie-uren te maken. Periodiek zijn er terugkomdagen van oud-leerlingen, waarbij vragen gesteld kunnen worden over de studies die deze leerlingen volgen. Alle leerlingen doen online tests, bezoeken open dagen en bespreken vanuit het mentoraat regelmatig de mogelijkheden voor de toekomst.

Meer specifiek krijgen leerlingen met een duidelijk cultureel profiel voorlichting over de mogelijkheden in de creatieve industrie door middel van:

- documentaires over de kunstacademie, de modeacademie, designacademie etc.
- beroepsvoorbeelden
- excursies en workshops CKV en Talentrichting Cultuur
- informatie verschaffing via ELO
- kunstenaars die workshops geven

- de schoolband 1^e en 2^e fase en de filmclub; wij zien regelmatig dat veel leerlingen een keuze maken voor een baan in de creatieve industrie. Juist de schoolband en de filmclub zijn voorbeelden van een mogelijkheid tot specialisatie en daarmee een goede voorbereiding op de vervolgopleiding.

11. Evaluatie

Op het Dr. Nassau College is veel ruimte voor evaluatie. Periodiek krijgen leerlingen een enquête voorgelegd om hun eigen welbevinden of het functioneren van hun docenten te evalueren. Deze enquêtes worden door de directie bestudeerd. De afdelingsmanager bespreekt de uitkomsten van de enquête weer met de docent.

Bij wet moeten alle scholen voldoen aan bepaalde eisen in het kader van kwaliteitszorg. Op het Dr. Nassau College vinden regelmatig voortgangsgesprekken en functioneringsgesprekken plaats. Deze gesprekken bieden de docenten en de directie handvatten om tot een zo goed mogelijke onderwijspraktijk te komen. Elke afdelingsmanager heeft minimaal 4x per jaar een voortgangsgesprek met de docenten.

Binnen de creatieve vakken werken docenten met enquêtes om hun leerlingen te bevragen over kwaliteit en verbeterpunten. De uitkomsten bespreken docenten zelf met hun leerlingen, maar ze worden ook aan de orde gesteld bij de vakgroepvergaderingen.

Om de drie weken komen de docenten van de vakgroepen bij elkaar om de gang van zaken te bespreken. Er wordt altijd een rondje klassen gedaan om de voortgang te bespreken. Daarnaast is er periodiek een studiedag waarbij evaluatie van een lesperiode uitgebreid op de agenda staat. Regelmatige terugkoppeling is bij al deze evaluatie-instrumenten van groot belang. Vanzelfsprekend worden negatief beoordeelde aspecten aangepast. De cultuurcoördinator is daarin de spil en de voortrekker.

Docenten evalueren met leerlingen en onderling in de vakgroep. De cultuurcoördinator evalueert met de docenten. De cultuurcoördinator evalueert op zijn beurt met de afdelingsmanager die cultuur in haar portefeuille heeft.

Sinds het schooljaar 2015/2016 zijn er per afdeling ouderplatforms opgezet om de onderwijspraktijk samen met ouders te evalueren. Vanuit elk platform zitten er twee ouders in de oudercommissie. De oudercommissie denkt mee over beleidzaken en beheert projectgelden.

12. Cultuurcoördinator

De cultuurcoördinator heeft 200 uren op zijn jaartaak staan. Daarvoor verricht hij de volgende taken:

- 1) organiseren culturele activiteiten en introductieactiviteiten tweede fase.
- 2) overleg met de coördinatoren cultuur eerste fase.
- 3) uitgifte, beheer, advies en financiën omtrent CJP (NB onze school betaalt elk jaar 10 euro per leerling aan CJP zodat elke leerling zijn broodnodige portie cultuur kan verkrijgen).

- 4) coördinatie en voorzitterschap talentrichting Cultuur, bewaken proces en kwaliteit, opstellen leerplannen in samenspraak met de docenten, communicatie naar de ouders toe. Inplannen studiedagen en instigeert evaluatie.
- 5) overleg met vakgroepvoorzitters BV, Muziek CKV, afstemmen beleidsplannen, overleg speciale projecten.
- 6) coördineren open dag voor wat betreft culturele vakken en talentrichting Cultuur, doedag voor groep 8 leerlingen (kennismaking)
- 7) de cultuurcoördinator rapporteert aan de afdelingsmanager die cultuur in haar portefeuille heeft. Voert regelmatig overleg met de directeur. Houdt de directie op de hoogte, alsmede de oudercommissie.
- 8) coördineert de schoolband 2^e fase.
- 9) is verantwoordelijk voor het algemene beleidsplan cultuur en coördineert de cultuurprofilering.
- 10) instigeert nieuwe projecten en doet subsidie aanvragen.
- 11) onderhoudt contacten met ouders en externe partners t.a.v. cultuur.
- 12) coördineert wensen en inrichting cultuur vanuit de sectie cultuur naar de nieuwbouwcommissie.
- 13) Communicatie naar docenten en receptie in het geval van culturele activiteiten en lesuitval.

13. Communicatie

Het Dr. Nassau College heeft een locatiedirecteur. Hij stuurt de afdelingsmanager aan die cultuur in haar portefeuille heeft. Zij overlegt regelmatig met de cultuurcoördinator. De cultuurcoördinator organiseert ontwikkel- en studiedagen, is verantwoordelijk voor culturele activiteiten, stuurt de docenten van de talentrichting cultuur aan. Tevens onderhoudt deze coördinator regelmatig contacten met de vakgroepvoorzitters van Muziek, BV, CKV en Gymnasiale Vorming.

De cultuurcoördinator is binnen de school de spil voor alles wat betreft cultuur. Hij gebruikt daarbij de docenten en de directie als voedingsbodem. De coördinator staat tussen de docenten en de directie in en is direct aanspreekpunt. Om het Cultuurprofiel zo actueel mogelijk te houden is de coördinator op de hoogte van alle landelijke ontwikkelingen en participeert daarin.

Communicatie over het Cultuurprofiel geschiedt middels de website, de uitgifte van folders, ouderavonden en regelmatige publicaties in lokale media. Het is van groot belang om korte lijnen te houden en de communicatie binnen en buiten de school zo efficiënt mogelijk te laten geschieden, dit om de beeldvorming omtrent cultuur op de juiste wijze voor het voetlicht te brengen. Het overgrote deel van de te organiseren activiteiten en planningen ligt vast in de jaarplanning die voor een ieder te raadplegen is.

14. Samenwerkingspartners

Op cultureel gebied heeft het Dr. Nassau College een breed scala aan samenwerkingspartners. Er bestaat al sinds lange tijd een structurele samenwerking met het centrum voor kunst en cultuur in Assen (ICO). Voor het organiseren van culturele activiteiten voor grote groepen leerlingen zijn zij ons aanspreekpunt. Het ICO faciliteert vooral in het mogelijk maken van CKV activiteiten 1^e fase.

De Gemeente Assen is een belangrijke partner geweest ten aanzien van de nieuwbouw. We hebben reeds meerdere zittingen gehad met daarbij de wethouder die over cultuur (Maurice Hoogeveen) gaat. We zijn samen opgetrokken om binnen het nieuwe gebouw van Quintus cultuur zo goed mogelijk te faciliteren

Daarnaast werken we incidenteel samen Kunst en Cultuur Drenthe. Zij adviseren ons en brengen ons op de hoogte van het culturele aanbod in en rond Assen. Voor subsidie en sponsoraanvragen zijn zij ons eerste oriëntatiepunt. Daarnaast bieden zij een platform om leerlingen met speciale culturele aspiraties op een hoger plan te brengen. Ook zijn zij een belangrijke speler in het aanbieden van cultureel getinte maatschappelijke stages.

Leerlingen die op creatief vlak ook nog buiten de school werkzaam willen zijn, proberen we zoveel mogelijk aansluiting te geven op de Kunstbende en de Keienbende.

Onze belangrijkste partner is Garage TDI. Zij verzorgen binnen de talentrichting Cultuur de dramalessen en de danslessen. Daarnaast organiseren zij speciale theaterdagen voor onze leerlingen. Ook heeft Garage TDI een doorgeeffunctie voor talentvolle leerlingen. Een aantal leerlingen zit inmiddels op de theaterschool. Garage TDI adviseert ons over de inrichting van onze nieuwe school op het gebied van theaterfaciliteiten. Daarnaast spelen zij een grote rol in het ontwikkelen van beleid en visie.

Theater de Kolk en het Centrum Beeldende kunst (CBK) is een belangrijke samenwerkingspartner. Via hen organiseren we CKV- en andere culturele activiteiten.

We werken regelmatig samen met het Drents Museum. Wij proberen speciale onderwijsprojecten af te stemmen op de exposities die spelen. Wij zijn altijd van harte welkom en voeren incidenteel overleg.

Incidenteel is er samenwerking met het Groninger Museum en Noorderlicht t.a.v. speciale onderwijsprogramma's. Hetzelfde geldt voor het Rijksmuseum en het Historisch museum Amsterdam. Beeldende vorming heeft al jaren een speciale excursie in het Gemeentemuseum Den Haag. Voordat excursies plaats vinden is er uitvoerig overleg om de eindexamenlessen en opdrachten op locatie zo goed mogelijk af te stemmen.

Ook verzorgen leerlingen incidenteel optredens bij de lokale omroep RTV Drenthe. Dit gebeurt onder andere bij de dichtdagen. Leerlingen lezen eigengemaakte gedichten voor bij Radio Drenthe.

Regelmatig is er samenwerking met individuele kunstenaars. Dit gebeurt onder andere bij de dichtdagen. Dan komen er diverse dichters naar onze school om workshops te geven. Daarnaast zijn er regelmatig lezingen, worden schrijvers van boeken uitgenodigd. Ook worden kunstenaars benaderd om introductieactiviteiten te leiden.

Om onze doorstroom zo goed mogelijk te laten geschieden is er een structurele samenwerking met de creatieve vervolgopleidingen.

Beschrijving contacten met Prins Claus Conservatorium, Hanzehogeschool Groningen. (Ep Wesseling)

- Stage mentor studenten Docent Muziek (4 per schooljaar)

- Extern deskundige bij Eindexamens Docent Muziek
- Voorzitter Werkveld Advies Commissie
- Gastlessen aan 2^e-jaars studenten Docent Muziek
- Adviseur bij Hanze-breed onderzoek naar professionele excellentie, geïnitieerd en begeleid vanuit het lectoraat Excellentie in Hoger Onderwijs en Samenleving.
- Bijwonen Regionale Stage mentor bijeenkomsten
Bijwonen Alumnidagen
- Bijwonen voorspeelavonden.
- Lid Werkveld/Alumni panel voor Docent Muziek ivm accreditatie door Ministerie van Onderwijs

Onze muziekdocenten onderhouden een nauwe samenwerking met het conservatorium in Groningen. Regelmatig komen studenten workshops en voorlichting geven. Daarnaast spelen zij een grote rol in de begeleiding van de schoolband.

Vanuit de sectie beeldende vorming is er een nauwe samenwerking met Minerva, Artez en het Cibap. Stagiaires nemen een prominent rol in bij het opzetten en organiseren van workshops.

Beschrijving externe activiteiten Marion van Dijk (TEHATEX 2^e fase)

Activiteiten binnen kunsteducatie:

Gedurende vier jaar ben ik (Marion Van Dijk) als lid van de werkveldcommissie van de Docentenopleiding Beeldende Kunst en Vormgeving (DBK&V) aan de NHL Hogeschool Leeuwarden (NHL). Taken en verantwoordelijkheden van leden van de Werkveldcommissie bestaan uit het afstemmen van de opleiding met het werkveld. Onderwerpen als beroepsbeeld, bekwaamheidseisen en competenties staan op de agenda. De leden van de commissie zijn afkomstig uit verschillende doelgroepen binnen het beeldend kunstonderwijs zoals vertegenwoordigers van educatieve diensten van musea, kunstencentrum en docenten van verschillende niveaus van het voorgezet onderwijs, het middelbaar beroepsonderwijs en het basisonderwijs. Het doel is om te komen tot een zinvolle uitwisseling tussen de verschillende leden.

Ook kan een bredere uitwisseling plaatsvinden d.m.v. bijvoorbeeld een conferentie. Uitkomsten van de bijeenkomsten worden vastgelegd en meegenomen binnen de opleiding DBK&V, maar kunnen ook dienen als inspiratiebron binnen het werkveld van de diverse leden. Vooral de wisselwerking tussen educatieve diensten van musea, vertegenwoordigers van kunstencentra en docenten uit het VO levert direct bruikbaar materiaal en inspiratie op voor het kunstonderwijs binnen het Dr. Nassau College. Zo is enige tijd geleden meer intensief contact ontstaan met de educatieve dienst van het Groninger Museum met als doel het aanbod meer af te stemmen op de examenstof KUA en TEHATEX van het voortgezet onderwijs.

Sinds september 2014 ben ik werkzaam als gastdocent vakdidactiek, specifiek gericht op het eerstegraads werkveld binnen de DBK&V. Deze activiteiten zijn, ingaande studiejaar 2016/2017, voortgezet en uitgebreid in de functie als docente vakdidactiek.

Binnen de opleiding verzorg ik de lessen vakdidactiek, didactisch practicum en draag bij als instituutsbegeleider en examinerator van stagiaires. De verbinding met het werkveld staat

hoog in het vaandel binnen de opleiding DBK&V. De ervaring binnen het kunstonderwijs op het Dr. Nassau College is een directe inspiratie voor mijn werkzaamheden als vakdidacticus. Het Dr. Nassau College draagt op deze wijze bij aan de ontwikkeling van onderzoekende en ondernemende jonge collega's die leren zichzelf en anderen te verwonderen over de ongekende mogelijkheden, om door middel van verbeelding betekenis te geven.

Voorals de taak als instituutsbegeleider en examinerator bieden de gelegenheid om regelmatig *te kijken in andermans keuken* en biedt gelegenheid tot het uitwisselen van ideeën en gedachten met collega's van verschillende onderwijsorganisaties binnen de regio Groningen, Friesland, Drenthe.

15. Subsidiering en sponsoring

Onze school neemt elk jaar deel aan de CJP pas. Onze school stel elk jaar 10 euro per leerling beschikbaar om deel te kunnen nemen aan CJP. Ook docenten en onderwijs ondersteunend persoon krijgen een CJP pas.

Een belangrijke speler voor de financiering van culturele projecten is de oudercommissie. Zij sponsoren op jaarbasis een veelheid aan culturele projecten. Daarnaast is de Rabobank ons genegen en heeft ons meerdere malen gesponsord voor wat betreft de aanschaf van materialen ten bate van cultuur.

Vanuit de provincie krijgen we elk jaar cultuur trajectgelden om onze cultuur agenda te kunnen uitvoeren.

Zoals al eerder vermeld, is internationalisering belangrijk voor onze school. Daartoe doen wij elk jaar subsidieaanvragen bij zowel Erasmus+ en sturen we aanvragen naar EP-Nuffic om zodoende aanspraak te maken op VIOS gelden (Verankering van Internationale Oriëntatie en Samenwerking). Ten bate van de Vendée en Poznan worden daar structureel gelden ter beschikking gesteld.

Naast dit alles stelt de school elk jaar weer budget ter beschikking voor culturele activiteiten. Bovendien is de cultuurcoördinator elk jaar actief bezig om te kijken of er nog meer mogelijkheden tot sponsoring en subsidie zijn.

16. Voorwaarden

Om onze cultuurprofilering in al haar facetten op orde te houden en verder uit te bouwen, faciliteert de school een cultuurcoördinator en coördinatoren cultuur 1^e fase. Alle docenten die een creatief vak beoefenen krijgen uren op hun jaartaak om aan ontwikkeling en bijscholing te doen. Alle culturele vakken inclusief toebehoren zijn op Quintus ruim gefaciliteerd. De talentrichting cultuur is belangrijk geweest voor het opzetten van dans en drama.¹⁰

Er zijn regelmatig vergaderingen, overlegmomenten en evaluaties ingelast om alle zaken rondom cultuur te bespreken. Vanuit de directie en het docententeam wordt cultuur breed gedragen en onderschrijft men de meerwaarde. Zowel de directie als docenten zijn actief betrokken bij het zo goed mogelijk inrichten van de culturele aspecten binnen hun educatieve programma.

Zowel directie als docenten komen regelmatig met voorstellen en zijn te allen tijde bereid om de koppen bij elkaar te steken. Een belangrijke voorwaarde om dit te kunnen doen is flexibiliteit in het rooster. Hoewel we ernaar streven om de lessen zoveel mogelijk door te

¹⁰ voor een overzicht van lessentabel zie de schoolgids.

laten gaan, is er ruimte opgenomen in de tabel voor culturele activiteiten. Alle activiteiten worden een jaar tevoren zoveel mogelijk vastgelegd zodat de roostermaker hierop kan anticiperen. Daarbij is het wel zo dat tussentijdse activiteiten ook nog steeds mogelijk zijn.

Zowel het management als de docenten zijn ervan doordrongen van het belang van cultuur. Deze attitude heeft geresulteerd in een veelheid aan culturele uitingen in en buiten het curriculum. Het is de ambitie van docenten en schoolleiders om deze tradities zo goed mogelijk te bewaken, te faciliteren en uit te breiden. De creatieve vakken, maar ook andere vakken zijn vanuit hun eigen kracht meer gaan samenwerken. Binnen deze samenwerking hebben de uitvoerders duidelijke afspraken gemaakt waarin ieders verantwoordelijkheid vast ligt. Het is gemeengoed geworden om van elkaars expertise gebruik te maken.

Vanuit de directie worden duidelijke kaders bepaald, maar daarbinnen hebben docenten veel mogelijkheden om het programma zelf samen te stellen en te ontwikkelen. Natuurlijk alles binnen de kaders van de kwaliteitszorg en landelijke onderwijsseisen.

De directie is royaal met het aanbieden van bijscholingscursussen. Docenten komen na een dergelijke cursus verfrist en vol nieuwe ideeën terug en dat vinden we terug in de lessen. Het management speelt een actieve rol in het coachen en bijscholen van haar docenten. Daarnaast heeft het management de mogelijkheid geschapen voor docenten om een actieve rol te spelen in de nieuwbouw hetgeen heeft geresulteerd in een prachtig nieuw gebouw dat klaar is voor de toekomst. Er is door de architect en de verantwoordelijken gehoor gegeven aan de verzoeken vanuit de culturele vakgroepen en de talentrichting Cultuur.

17. Dr. Nassaucollege in ontwikkeling

17.1 Uniformering van het portfolio

Sinds het schooljaar 2016/2017 zijn we overgegaan op het digitale portfolio 'Droomloopbaan'. Leerlingen en docenten hebben hierover uitleg gehad. Het is de bedoeling dat vanaf dit schooljaar leerlingen hun prestaties zoveel mogelijk bijhouden op dit nieuwe medium. Aan het einde van de middelbare school kunnen leerlingen middels Droomloopbaan een prachtig cv uitdraaien dat kan helpen bij de toelating van vervolgopleidingen.

Daarnaast beschikken leerlingen met Beeldende vorming 2^e fase over een portfolio in boekvorm.

17.2 Tweede fase, meer samenhang en versterking

Sinds de laatste visitatie van VCPS is er veel gebeurd. Nog steeds vinden er veel samenhang projecten plaats in de eerste fase. In de tweede fase zijn teams opgesteld om dit meer van de grond te krijgen. Tegelijkertijd is de indeling in de zogenaamde thuisbasis het startpunt geweest voor docenten om veel meer samen te werken. De aanwezigheid van een centraal leerplein alsmede een afdelingskamer voor docenten maakt dat er meer structureel overleg is en dat docenten drukdoende zijn om hun onderwijs zo aantrekkelijk mogelijk vorm te geven. Samenwerken is daarbij het credo.

Met het oprichten van de 4 talentrichtingen is ook een werkgroep gestart om mogelijkheden te verkennen om meer samenwerking tussen de talentrichtingen op poten te zetten. Juist de talentrichting cultuur en ondernemen lijken complementair te zijn. We zijn aan het nadenken hoe we dit praktisch kunnen inrichten.

17.3 Drama voor alle leerlingen

Sinds het oprichten van de talentrichting cultuur bestaat het vak drama bij ons op school. Daarnaast wordt er incidenteel binnen het vak CKV aan drama gedaan. Wij hebben inmiddels mogen constateren dat drama een grote meerwaarde heeft voor leerlingen. Niet alleen voor leerlingen die later werkzaam willen zijn in het culturele circuit, maar ook voor leerlingen met een ander profiel. Juist het vak drama is van groot belang voor de persoonsontwikkeling van leerlingen. Het is onze ambitie om drama op een vast moment in het programma te zetten voor alle leerlingen. Door de herstructurering van de talentrichtingen in jaar 1 krijgen inmiddels alle leerlingen een module drama. Daarmee is ten dele gehoor gegeven aan deze ambitie.

17.4 Website

Sinds het schooljaar 2015/2016 beschikken we over een nieuwe internetsite. We streven ernaar om cultuur daar duidelijker voor het voetlicht te plaatsen.

17.5 Mediawijsheid /media

We zijn in het schooljaar 2011 begonnen met een werkgroep mediawijsheid. Het is onze ambitie om voor alle leerlingen een regulier uur op de lessentabel te krijgen om onze leerlingen bewust te maken van de voordelen, maar ook van de nadelen van het internet en de diverse social media. Inmiddels geeft de jeugdpolitie Assen voorlichting in alle eerste klassen over deze thematiek.

In november 2012 beginnen we met een pilot om een digitale schoolkrant te realiseren. Deze ambities zijn tot heden nog niet gerealiseerd. Wel is er binnen het team HAVO 2^e fase een docent bezig om de mogelijkheden te verkennen.

In oktober 2012 zijn we gestart met een pilot om geavanceerde designcomputers en camera's in te zetten voor leerlingen. We doen dit allemaal Apple based. De ervaring leert dat juist door een eenvoudig Interface de leerlingen veel sneller en eenvoudiger een cultureel/design werkstuk kunnen produceren, zonder tegen allerlei software en hardware beperkingen aan te lopen. We beschikken inmiddels over 8 camera's en 7 hoogwaardige IMACS met allen het softwarepakket Adobe Creative Suite. Het is onze ambitie om deze mogelijkheden uit te breiden naar een volwaardig ingericht design lokaal.

Daarnaast streven we ernaar om een door leerlingen een zgn kunstapp te laten fabriceren die als leidraad dient voor een kunstroute in en buiten de school

17.6 Nieuwe school

De nieuwe school is in oktober 2016 geopend. Quintus beschikt nu over een veelheid aan mogelijkheden om ons cultuuronderwijs zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Een traptheater, een grote aula die ingezet kan worden als theaterzaal, zeer moderne geluids- en lichtapparatuur, een goed geoutilleerde cultuurvleugel allemaal zaken waarmee we ons in de komende jaren verder kunnen profileren.

Daarbij is het onze ambitie om een zgn. gezonde school te worden. We zijn van voornemens om hierbij kunst en cultuur in te zetten om dit imago uit te dragen.

Vanuit de vakgroep TeHaTex wordt nagedacht over het invullen van een beeldentuin.

Op termijn willen we graag een conferentie beleggen voor VCPs scholen uit Noord Nederland om van elkaar te kunnen leren en het netwerk te versterken.

17.7 Uitwisselingen

Internationalisering is één van de speerpunten van onze school. Om samenhang te creëren met het curriculum is besloten om in het 3e leerjaar bij elke talentrichting een passende uitwisseling op poten te zetten. Inmiddels is er voor de talentrichting Cultuur de uitwisseling met Poznan op poten gezet. Sport gaat vanaf volgend schooljaar naar Schotland. Voor de talentrichtingen Ondernemen en Technasium wordt nog gezocht.

Vanuit de vakgroep Engels bieden we Cambridge Engels aan voor talentvolle leerlingen. Vanaf volgend schooljaar zal er een uitwisseling met een Engelse school worden aangeboden

17.8 Cultuur

Vanaf volgend schooljaar zullen we het vernieuwde CKV gaan aanbieden. De vakgroep CKV is drukdoende om een plan te maken om het aspect 'onderzoeken' in te bedden in het curriculum. Om te kijken wat werkt zal regelmatige evaluatie een noodzaak zijn.

Het verder uitbouwen en verankeren van cultuur+ in samenwerking met de externe partners is een belangrijke ambitie. Daarbij wordt steeds gekeken naar de doorlopende leerlijnen.

Bijlage 1: Beleidsplan Leergebied Kunst en Cultuur: CKV 1e fase

<i>motto kunst en cultuur</i>	CKV 1 ^e fase is Kunst Ervaren, Ontdekken, Leren, Maken, Presenteren en Beleven!																				
<i>visie van de school</i>	De leerlingen aanmoedigen hun talenten te ontdekken en ontplooien door middel van uitdagend, samenhangend en activerend onderwijs!																				
<i>visie op kunst- en cultuureducatie</i>	- Het stimuleren van actieve deelname aan culturele activiteiten. - Het bevorderen en verbreden van culturele interesses. - Culturele vaardigheden ontwikkelen en verbreden op het gebied van 6 kunstdisciplines - Bevorderen van schoolklimaat dat de culturele ontwikkeling stimuleert en gevoel van welzijn op school bevordert. - Culturele activiteiten worden ontwikkeld en aangeboden in samenwerking met alle Culturele Instellingen in Assen - Iedere kunstdiscipline wordt aangeboden middels het volgen van workshops, geven van presentaties en bijwonen voorstellingen/exposities van professionele kunstenaars.																				
<i>Facilitering</i>	100 Taakuren voor coördinatie per schooljaar. Cultuurkaarttegoed van € 15,- per leerling per schooljaar Gemeentesubsidie van € 6,- per leerling per schooljaar Subsidie ouderraad van € 500,- per schooljaar																				
<i>te bereiken doelen op korte termijn (1 jaar)</i>	Opzetten van en experimenteren met digitaal kunstportfolio.																				
<i>te bereiken doelen op lange termijn (3 jaar)</i>	Verdere samenwerking met lokale omroep RTV Drenthe (vast cultuurjournaal door leerlingen).																				
<i>huidige situatie</i>	Twee keer per schooljaar een project in het kader van een van de zes kunstdisciplines.																				
<i>Programma</i>	Schematische weergave van het huidige lesprogramma: <table><tr><td>leerjaar</td><td>periode 1</td><td>periode 2</td><td>periode 3</td><td>Periode 4</td></tr><tr><td>Klas/leerjaar 1</td><td>Dansproject</td><td>Filmen met mobiel</td><td></td><td>Kunstroute</td></tr><tr><td>Klas/leerjaar 2</td><td></td><td>Dichtdag</td><td>Theaterdag</td><td></td></tr><tr><td>Klas/leerjaar 3</td><td>Filmdag</td><td></td><td>Muziekdag</td><td></td></tr></table>	leerjaar	periode 1	periode 2	periode 3	Periode 4	Klas/leerjaar 1	Dansproject	Filmen met mobiel		Kunstroute	Klas/leerjaar 2		Dichtdag	Theaterdag		Klas/leerjaar 3	Filmdag		Muziekdag	
leerjaar	periode 1	periode 2	periode 3	Periode 4																	
Klas/leerjaar 1	Dansproject	Filmen met mobiel		Kunstroute																	
Klas/leerjaar 2		Dichtdag	Theaterdag																		
Klas/leerjaar 3	Filmdag		Muziekdag																		
<i>samenstelling team</i>	Esther van Bruggen Ep Wesseling																				
<i>Budget</i>	€ 21,- per leerling per schooljaar																				
<i>rollen en taken – organisatie</i>	- organisatie projecten - contacten met kunstenaars en kunstinstellingen - budgetbeheer																				

toekomstige
situatie 20.../20...

Programma

samenstelling team

Budget

rollen en taken –
organisatie

- contacten met directie, docenten, leerlingen en ouders - beleidsplannen en verslaglegging				
Vernieuwing programma, cultuurprofielschool, nieuwbouw.				
Schematische weergave van het wenselijke lesprogramma:				
leerjaar	periode 1	periode 2	periode 3	periode 4
Klas/leerjaar 1	Dansproject	Filmen met mobiel	RTVDrenthe	Kunstroute
Klas/leerjaar 2	RTVDrenthe	Dichtdag	Theaterdag	
Klas/leerjaar 3	Filmdag	RTVDrenthe	Muziekdag	RTVDrenthe
Esther van Bruggen, Ep Wesseling, Directielid				
€ 21,- per leerling per jaar				
- organisatie projecten - contacten met kunstinstellingen - budgetbeheer - contacten met directie, docenten, leerlingen en ouders - beleidsplannen en verslaglegging				

Bijlage 2: Beleidsplan Leergebied Kunst en Cultuur (pre-vernieuwing): CKV 2e fase

<i>motto kunst en cultuur</i>	CKV 2 ^e fase is kennismaken en enthousiasmeren voor kunst en cultuur van alle tijden door een gestructureerd chronologisch aanbod van alle kunstdisciplines										
<i>visie van de school</i>	De leerlingen aanmoedigen hun talenten te ontdekken en ontplooien door middel van uitdagend, samenhangend en activerend onderwijs!										
<i>visie op kunst- en cultuureducatie</i>	- Het stimuleren van actieve deelname aan culturele activiteiten. - Het bevorderen en verbreden van culturele interesses. - Culturele vaardigheden ontwikkelen en verbreden op het gebied van 6 kunstdisciplines - Bevorderen van schoolklimaat dat de culturele ontwikkeling stimuleert en gevoel van welzijn op school bevordert. - Culturele activiteiten worden ontwikkeld en aangeboden in samenwerking met Culturele Instellingen in Assen										
<i>facilitering</i>	Taakuren voor coördinatie per schooljaar.										
<i>te bereiken doelen op korte termijn (1 jaar)</i>	Zorgen dat het vak CKV in de tweede fase weer serieus wordt genomen door de leerlingen door een gestructureerd aanbod										
<i>te bereiken doelen op lange termijn (3 jaar)</i>	Samenwerking met lokale culturele instellingen herstarten, starten bredere projecten										
<i>huidige situatie</i>	Alle 4 ^e klassers (behalve gymnasiasten) krijgen 2 uur per week CKV. Na herstructurering van het vak in het vorige schooljaar gaat het goed!										
<i>programma</i>	Schematische weergave van het huidige lesprogramma: <table border="1"> <thead> <tr> <th>periode</th><th>Omschrijving</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Periode 1</td><td>Kort kunstoverzicht alle tijden, De kunst en cultuur van de Klassieken</td></tr> <tr> <td>Periode 2</td><td>Kunst en cultuur van de middeleeuwen</td></tr> <tr> <td>Periode 3</td><td>Kunst en cultuur Renaissance tot moderne tijd</td></tr> <tr> <td>Periode 4</td><td>Moderne kunst</td></tr> </tbody> </table>	periode	Omschrijving	Periode 1	Kort kunstoverzicht alle tijden, De kunst en cultuur van de Klassieken	Periode 2	Kunst en cultuur van de middeleeuwen	Periode 3	Kunst en cultuur Renaissance tot moderne tijd	Periode 4	Moderne kunst
periode	Omschrijving										
Periode 1	Kort kunstoverzicht alle tijden, De kunst en cultuur van de Klassieken										
Periode 2	Kunst en cultuur van de middeleeuwen										
Periode 3	Kunst en cultuur Renaissance tot moderne tijd										
Periode 4	Moderne kunst										
<i>samenstelling team</i>	Hannah Jong (codo) Erik von Dülmen Krumpelmann, Brigitte van Bakel, Steven Sluiter, Harry Klunder										
<i>budget</i>	€ 15,- per leerling per schooljaar (cjp) cultuurprojectgelden										
<i>rollen en taken - organisatie</i>	- Afstemmen lesinhoud en presentatie - Verder ontwikkelen van lessen en praktische opdrachten - budgetbeheer - contacten met directie en docenten										

	- beleidsplannen en verslaglegging										
<i>toekomstige situatie 20.../20...</i>	Blijft het vak bestaan? Sterk klantgerichte verbetering en uitbreiding van het programma, nieuwbouw, meer/betere faciliteiten op het gebied van lokalen en ICT										
<i>programma</i>	Schematische weergave van het wenselijke lesprogramma: <table> <tr> <th></th><th>Omschrijving</th></tr> <tr> <td>Periode 1</td><td>Kort kunstoverzicht alle tijden, De kunst en cultuur van de Klassieken</td></tr> <tr> <td>Periode 2</td><td>Kunst en cultuur van de middeleeuwen</td></tr> <tr> <td>Periode 3</td><td>Kunst en cultuur Renaissance tot moderne tijd</td></tr> <tr> <td>Periode 4</td><td>Moderne kunst Project</td></tr> </table>		Omschrijving	Periode 1	Kort kunstoverzicht alle tijden, De kunst en cultuur van de Klassieken	Periode 2	Kunst en cultuur van de middeleeuwen	Periode 3	Kunst en cultuur Renaissance tot moderne tijd	Periode 4	Moderne kunst Project
	Omschrijving										
Periode 1	Kort kunstoverzicht alle tijden, De kunst en cultuur van de Klassieken										
Periode 2	Kunst en cultuur van de middeleeuwen										
Periode 3	Kunst en cultuur Renaissance tot moderne tijd										
Periode 4	Moderne kunst Project										
<i>samenstelling team</i>	Hannah Jong (codo) Erik von Dülmen Krumpelmann, Brigitte van Bakel, Steven Sluiter										
<i>budget</i>	€ 20,- per leerling per jaar										
<i>rollen en taken - organisatie</i>	- organisatie projecten - contacten met kunstinstellingen - budgetbeheer - contacten met directie, docenten, leerlingen en ouders - beleidsplannen en verslaglegging										

Bijlage 3: Gymnasiale Vorming jaar 1 t/m 3, 2016/2017

Dit schooljaar wordt op Quintus een pilot gedraaid voor Cultuur in de onderbouw van het gymnasium. Deze pilot is ontwikkeld vanuit de wens om de Talenrichtingen van het atheneum en het gymnasium met elkaar te verenigen. Zeker gezien de 21^e eeuwse vaardigheden zou het ook voor leerlingen van het gymnasium een verrijking zijn om meer onderzoekende en uitvoerende vakken te krijgen. Uit het ouder- en leerlingplatform is gebleken dat vooral de Talenrichtingen echnasium en Cultuur gemist worden in het curriculum van gymnasium, meer dan de Talenrichtingen Ondernemen en Sport. Daarom hebben wij voor dit eerste pilotjaar gekozen om alleen O&O (Technasium: Onderzoeken & Ontwerpen) en Cultuur in het curriculum te integreren.

Het vak Cultuur bestaat uit Film, Drama, Dans en Theatervormgeving. De inhoud wordt bepaald door overkoepelende thema's zoals Goden & Helden (Herakles), Reizen (de Odyssee) en Forum (de wereld van de Romeinen). De volgorde van deze thema's worden geleid door KCV en lopen parallel met de vakken Tekenen, Handvaardigheid en O&O. Ook vakken zoals Nederlands, Geschiedenis en Aardrijkskunde lopen regelmatig parallel met het programma. Op deze manier kunnen leerlingen de thema's breed uitdiepen vanuit verschillende invalshoeken. Dit programma heet Gymnasiale Vorming. Cultuur en O&O worden afgesloten met een presentatie waarin de resultaten van hun harde werk vertoond worden aan o.a. ouders, docenten en andere gymnasiumleerlingen.

Jaar 1

Voor Gymnasium 1 is Cultuur een kennismaking met de verschillende disciplines. De leerlingen hebben achtereenvolgens twee periodes lang elke week Cultuur. De andere twee periodes hebben zij O&O. Elke les wordt gegeven als blok van 100 minuten.

G1a		
Film		
Les 1	Filmtheorie	Filmgeschiedenis, camerastandpunten, camerabewegingen, adviezen en veiligheidsregels.
	Opdracht	Maak in een groepje van 3 á 4 personen een korte film (max. 3 min.) waarin je een eigen draai geeft aan een klassiek verhaal: • Brainstormen in groepjes. • Maak een draaiboek: Schrijf de scènes uit, gekozen camerastandpunten en camerabewegingen per shot, verdeel de taken/rollen en inventariseer welke rekvisieten/locaties nodig zijn. • Download de app iMovie (o.i.d.) op gekozen iPad.
Les 2	Praktijk	Film scènes a.d.h.v. draaiboek.
Les 3	Praktijk	Film scènes a.d.h.v. draaiboek.
Les 4	Praktijk	Monteer het filmmateriaal in iMovie: let op continuïteit en start met een intro en sluit af met aftiteling. Voeg evt. muziek toe.
Drama		
Les 1	Intro	Introductie Drama; warming-up, spelletjes
	Oefening	Vorbereidende oefening en theorie: Grieks Koor
Les 2	Theorie	Helden: Wat zijn helden en bestaan ze tegenwoordig nog?
	Oefening	De 12 werken van Herakles: scènes maken in groepjes.

Les 3	Opdracht	Hedendaagse Helden: Maak in groepjes een scène over het hedendaagse heldendom.
	Opdracht	Grieks koor: Maak in groepjes een tekst en choreografie om als Grieks Koor de scène te introduceren.
Les 4	Praktijk	Grieks koor: Het vormgeven van het klassikale koor: Leerlingen introduceren zichzelf en het thema.
	Praktijk	Montage van de Koren en scènes.
Les 5	Praktijk	Repeteren van de scènes in groepjes en als klassikaal Koor.
Theatervormgeving		
Les 1	Intro	Wat houdt het in + overleg over de vormgeving van het toneelstuk.
	Opdracht	Ontwerp een masker: • Maak schetsen. • Voer je idee uit in materiaal naar keuze.
Les 2	Praktijk	Maskers en capes maken (patroon tekenen, capes knippen, zomen naaien).
Les 3	Praktijk	Maskers en capes afmaken.
Dans		
Les 1	Oefening	Warming up.
	Praktijk	Klassikale choreografie start.
Les 2	Praktijk	Klassikale choreografie verder uitwerken, (individuele stukjes toevoegen).
Les 3	Praktijk	Repeteren.
Les 4	Praktijk	Repeteren.

Jaar 2

Voor Gymnasium 2 is Cultuur dit jaar ook een kennismaking met de verschillende disciplines. De enige uitzondering is dat zij vorig schooljaar al Film gehad hebben. De leerlingen hebben 1 periode lang elke week Cultuur. Verder hebben zij 2 periodes Tekenen en Handvaardigheid en een periode O&O. Elke les wordt gegeven als blok van 100 minuten.

G2a		
Film		
Les 1	Filmtheorie	Filmgeschiedenis, camerastandpunten, camerabewegingen, adviezen en veiligheidsregels.
	Opdracht	Maak in een groepje van 3 á 4 personen een korte film (max. 3 min.) waarin je een eigen draai geeft aan een klassiek verhaal: • Brainstormen in groepjes. • Maak een draaiboek: Schrijf de scènes uit, gekozen camerastandpunten en camerabewegingen per shot, verdeel de taken/rollen en inventariseer welke rekvisieten/locaties nodig zijn. • Download de app iMovie (o.i.d.) op gekozen iPad.
Les 2	Praktijk	Film scènes a.d.h.v. draaiboek.

Les 3	Praktijk	Monteer het filmmateriaal in iMovie: let op continuïteit en start met een intro en sluit af met aftiteling. Voeg evt. muziek toe.
Drama		
Les 1	Intro	Introductie Drama; warming-up, spelletjes
	Praktijk	Herakles, het toneelstuk: • Gezamenlijk script doornemen • Groepjes vormen • Scènes vormgeven
Les 2	Praktijk	Repeteren en monteren
Theatervormgeving		
Les 1	Intro	Wat houdt het in + overleg over de vormgeving van het toneelstuk.
	Praktijk	Per groepje: • Inventariseren wat zij nodig hebben voor de scènes aan decorstukken, rekwisieten en kostuums. • Voorwerpen die zij niet kunnen regelen zelf maken.
	Praktijk	Drama: Scènes repeteren
Les 2	Praktijk	Per groepje: • Meegenomen kostuums passen, etc. • Voorwerpen afmaken
	Praktijk	Drama: Scènes repeteren met rekwisieten en kostuums
Dans		
Les 1	Oefening	Warming up
	Praktijk	Klassikale choreografie start
Les 2	Praktijk	Klassikale choreografie verder uitwerken en repeteren

Jaar 3

Voor Gymnasium 3 is het nog niet mogelijk om Gymnasiale Vorming (en dus ook Cultuur) te integreren in hun huidige curriculum. Dit plan ligt er wel, maar moet nog uitgewerkt worden. De wens is om doorlopende leerlijnen te hebben voor Gymnasiale Vorming. Dat houdt ook in dat leerlingen net als op het atheneum aan het eind van het eerste leerjaar een keuze maken of zij verder willen gaan met Cultuur of met O&O.

Dat deze leerlijn en integratie nog niet compleet is betekent niet dat deze leerlingen geen Cultuur krijgen. Op het Gymnasium wordt namelijk al jaren lang de Klassieke Week gedaan in jaar 3. In deze week hebben de leerlingen geen reguliere lessen, maar steken zij al hun tijd in het creëren van een klassiek toneelstuk in een nieuw jasje. Leerlingen maken vanuit hun eigen voorkeur een keuze voor een discipline (of meerdere disciplines) waarin ze willen werken aan het stuk. Zij kunnen bijv. kiezen voor Muziek, Drama, Dans, Decor & Kostuum, PR en geluids- en belichtingstechniek. De leerlingen worden begeleid in het maken van het stuk, maar geven het uiteindelijk zelf vorm. Het is hún toneelstuk. De week wordt afgesloten met een generale voor gymnasiumleerlingen uit andere jaarlagen en de uiteindelijke voorstelling wordt uitgevoerd voor familie, vrienden en docenten.

Bijlage 4: Beleidsplan Leergebied Beeldende Kunst en Vormgeving (BK&V)

<i>motto BK&V</i> <i>visie van de school</i>	Het “maken van dingen” en communiceren met gebruikmaking van “deze dingen” draagt bij aan de volwaardige ontwikkeling van de mens. Dit is het belangrijkste aspect van de beeldende kunsteducatie op het Dr. Nassau College Quintus.
<i>visie op BK&V</i>	Persoonlijke ontwikkeling van 12- tot 18-jarigen is de kern van de visie van het Dr. Nassau College. Omdat de voorbereiding van leerlingen op vervolgstudie en maatschappij meer is dan alleen kennisoverdracht, concentreert ons onderwijs zich ook op het aanleren van vaardigheden en houdingen zoals zelfstandigheid, keuzes kunnen maken en democratisch gedrag. Wij staan voor voortdurende aandacht voor de verschillen tussen leerlingen in aanleg en belangstelling. Wij geloven in de effectiviteit van leren buiten de school en organiseren, naast de reguliere lessen, buitenschoolse opdrachten en projecten, stages, excursies en werkweken. Dit gebeurt binnen een bepaald vak, maar omvat ook vakoverstijgende thema's. Wij streven naar een zo goed mogelijke voorbereiding op de maatschappij en het hoger- en wetenschappelijk onderwijs.
	<u>Visie Beeldende Kunst en Vormgeving (BK&V) Dr. Nassau College, afdeling Quintus.</u> Op het Dr. Nassau College wordt de leerling bij BK&V getraind in het produceren en interpreteren van beelden. Dit sluit aan op onze dynamische, visueel ingestelde maatschappij. De kunstvakken leveren een belangrijke bijdrage aan de vaardigheden die behoren tot de algemene bekwaamheden van de 21^e eeuw zoals socialiserende vaardigheden, creatief denken, probleemoplossend denken en werken, praktische en theoretische onderzoeksvaardigheden, procesmatig werken en begrip voor culturele verscheidenheid. Op deze manier draagt BK&V bij aan de voorbereiding op complete deelname aan de maatschappij en kenniseconomie. De beeldende discipline bestaande uit 2- en 3 dimensionale vormgeving, audiovisuele vormgeving en media. Het vak wordt deels interdisciplinair aangeboden. Dit houdt in dat de leerling de traditionele grenzen van de kunstdisciplines (BK&V, dans, muziek, theater en literatuur) onderzoekt en overschrijdt, om een nieuwe wereld te ontdekken. Zowel praktisch als theoretisch wordt veelal spelenderwijs onderzoek gedaan, wat uitmondt in een oorspronkelijk resultaat. Tijdens instructie momenten en dit onderzoek verwerven de leerlingen kennis, vaardigheden en technieken die leiden tot een ontwerp en uitvoering van een betekenisvol product. Een inspirerende werkomgeving, met een breed aanbod van materialen en technieken, van potlood tot computer, dragen hier aan bij. Gedurende het werkproces staat het creatief proces en de authenticiteit van de leerling centraal. Er is dus sprake van een proces tot het oplossen van problemen en het verzinnen van nieuwe producten waarbij het eindresultaat van de individuele leerling niet vast staat. Hiermee bieden juist de kunstvakken de leerling de gelegenheid zijn/haar identiteit en uniciteit te onderzoeken en zijn/haar talenten te ontwikkelen. Er is ruimte voor de ontplooiing van de zelfstandige, creatieve leerling met persoonlijkheid. De leerlingen leren het beschouwen en interpreteren van- en reflecteren op- hun eigen en andermans werk, dus ook het werk van professionele kunstenaars. Zowel binnen als buiten het schoolgebouw komen de leerlingen in contact met het werk van professionele kunstenaars en/of de kunstenaar zelf. Ze krijgen inzicht in de wisselwerking tussen cultuur, maatschappij, beeldende en andere kunstdisciplines, in heden en verleden. BK&V op het Dr. Nassau College Quintus vormt leerlingen die zowel actief als receptief deelnemen aan hedendaagse kunst en cultuur en daarmee mede bijdragen aan de kunst en cultuur van de toekomst.
<i>facilitering</i>	Vier (5) BK&V lokalen waarvan twee lokalen met een interieur vooral gericht op tweedimensionale vormgeving (1groot, 1 klein) en twee lokalen vooral gericht op driedimensionale vormgeving (1groot, 1 klein) . Daarnaast delen we met muziek nog een lokaal (zonder waterpunt) voor theorie

te bereiken doelen
op korte termijn (1
jaar)

en "licht materiaal- gebruik) Op het leerplein is naast extra werkplekken, ook een werkplek multimedia ingericht. het grote 3D lokaal heeft een magazijn met ceramiekoven en lintzaagmachine. Op het leerplein is ruimte om te exposeren.
Er wordt de gelegenheid geboden tot bij- en nascholing van docenten.
Aan de randen van het rooster wordt de mogelijkheid geboden tot buitenschoolse activiteiten en excursies.

te bereiken doelen
op lange termijn (3
jaar)

Herschrijven leerplan BK&V gebaseerd op: Is herschreven, versie 2016 1^e fase, klas 1t/m3
Leerplan VONKC [1].
Arti kunstboek THV [2].boek in lokalen, lIn App op iPad
Eindexamen programma HAVO/VWO inclusief begrippenlijst [3]. wisselt elk jaar
Specifieke eigenschappen HAVO en VWO leerlingen.
Eindadvies verkenningcommissie kunstvakken [4].
Horizontaal- en verticaal doorlopende leerlijnen.
Ontwikkeling kunst en cultuur portfolio i.s.m. andere disciplines.
Speerpunt 2016-2017 Meer zichtbaarheid in de school

Aanpassing leerplan BK&V : Is herschreven, versie 2016 1^e fase, klas 1t/m3
Er wordt naar gestreefd het leerplan BK&V per vanaf de derde periode van studiejaar 2012/2013 in gebruik te nemen. Aan de hand van ervaringen en ontwikkelingen in het werkveld wordt dit aangepast.
Interdisciplinaire samenwerking met andere kunst disciplines als onderdeel van het curriculum.
Ontwikkeling noodzakelijk kennisdomein voor de leraar BK&V [5]:
d.m.v. onderlinge expertise uitwisseling en scholing.
Werken in de nieuwbouw met onderwijsassistent. door Non
Ontwikkeling Expertise centrum kunst en cultuur. ?

huidige situatie

- Op dit moment wordt er in de onderbouw thematisch gewerkt met het Arti kunstboek als leidraad. Interdisciplinair werken vindt incidenteel, vaak op initiatief van de individuele docent plaats.
- Het thema audiovisueel en media is nu onderdeel van het programma in de onderbouw.
- Een deel van de docenten is voldoende tot goed geoefend in audiovisuele vorming en media. Een deel volgt zowel externe scholing als ontwikkeling van kennis en kundigheid d.m.v. onderlinge (interne) expertise overdracht.

programma

Schematische weergave van het huidige lesprogramma:

Leerjaar	periode 1	periode 2	periode 3	periode 4
Klas/leerjaar 1	Figuurstukken. Introductie Arti. Inhoud/Vorm/Functie Logboek Experimenteren Abstraheren Fantasie	Figuurstukken idem.	Landschap idem.	Landschap idem.
Klas/leerjaar 2	Portret Introductie Arti, Kennismaking beeldende begrippen. Beeldend werken vanuit Inhoud Vorm en Functie.	Portret idem.	Stilleven idem.	Stilleven idem.

Klas/leerjaar 3	Design/Architectuur Introductie Arti, Zelfstandig werken. Leren vanuit probleemstelling. Leren vanuit culturele context.	Design/Architectuur idem.	Audiovisueel idem.	Audiovisueel idem.
Klas/leerjaar 4	VWO: Beeldbeschouwen/ kunstgeschiedenis. Praktijk opdracht gekoppeld aan periodes methode H 1 en 2 [6]. HAVO: Beeldbeschouwen[7] Praktijkopdracht a.d.h.v. thema.	VWO: Beeldbeschouwen/ kunstgeschiedenis. Praktijk opdracht gekoppeld aan periodes methode H 3 en 4. HAVO: Beeldbeschouwen Praktijkopdracht a.d.h.v. thema.	VWO: Beeldbeschouwen/ kunstgeschiedenis. Praktijk opdracht gekoppeld aan periodes methode H 5 en 6. HAVO: Beeldbeschouwen Praktijkopdracht a.d.h.v. thema.	VWO: Beeldbeschouwen/ kunstgeschiedenis. Praktijk opdracht gekoppeld aan periodes methode H 7 en 8. HAVO: Beeldbeschouwen Praktijkopdracht a.d.h.v. thema.
Klas/leerjaar 5	VWO: Beeldbeschouwen/ kunstgeschiedenis. Praktijk opdracht gekoppeld aan periodes methode H 9 en 10. HAVO: Beeldbeschouwen/ kunstgeschiedenis Praktijkopdracht a.d.h.v. examen thema [8] [9].	VWO: Beeldbeschouwen/ kunstgeschiedenis. Praktijk opdracht gekoppeld aan periodes methode H 11 en 12. HAVO: Beeldbeschouwen/ kunstgeschiedenis Praktijkopdracht a.d.h.v. examen thema.	VWO: Beeldbeschouwen/ kunstgeschiedenis. Praktijk opdracht gekoppeld aan periodes methode H 13 en 14. HAVO: Beeldbeschouwen/ kunstgeschiedenis. Praktijkopdracht a.d.h.v. examen thema.	VWO: Beeldbeschouwen/ kunstgeschiedenis. Praktijk opdracht gekoppeld aan periodes methode H 15 en 16. HAVO: Beeldbeschouwen/ kunstgeschiedenis. Praktijkopdracht a.d.h.v. examen thema.
Klas/leerjaar 6	VWO: Beeldbeschouwen/ kunstgeschiedenis. Praktijk opdracht gekoppeld aan examen thema [10].	VWO: Beeldbeschouwen/ kunstgeschiedenis. Praktijk opdracht gekoppeld aan examen thema.	VWO: Beeldbeschouwen/ kunstgeschiedenis. Praktijk opdracht gekoppeld aan examen thema.	VWO: Beeldbeschouwen/ kunstgeschiedenis. Praktijk opdracht gekoppeld aan examen thema.

samenstelling team

Brigitte van Bakel (vakgroep voorzitter en BK&V tweede fase en CKV).

Erik von Dülmen Krumpelmann (BK&V, Gymn.vorming, eerste- en tweede fase)

budget
rollen en taken -
organisatie
toekomstige
situatie 2014/2015
Programma

Wim van der Gang (BK&V, eerste fase) Ineke Heystee (BK&V en cultuurstroom eerste fase) Hannah Jong (BK&V en CKV eerste- en tweede fase, vakgroep voorzitter CKV tweede fase) Yonne Latour (BK&V, CKV 2 ^e fase, Gymn.vorming, cultuurstroom, eerste fase) Harrie Klunder (BK&V, eerste fase en CKV 2 ^e fase) Frans Rijpstra (BK&V, eerste fase en CKV 2 ^e fase) Margriet Weis (BK&V, eerste fase en CKV 2 ^e fase) Johan Zielstra (cultuurcoördinator)				
Budget: 1100,- per leerjaar. ?? tek €4900 hv €4500 ckv €900 cultuurstroom €2400				
Aanbod van voorzieningen in de vorm van tijd, ruimte, middelen en scholing die nodig zijn bij de ontwikkeling van Kunsteducatie in de toekomst [11].				
Kenniscentrum kunst en cultuur, Dr. Nassau College Quintus (nieuwbouw)[12].				
Schematische weergave van het wenselijke lesprogramma: portfolio via droomloopbaan voor alle leerjaren, eerste fase en tweede fase. speerpunt vanaf dit schooljaar.				
leerjaar	periode 1	periode 2	periode 3	periode 4
Klas/leerjaar 1	Audiovisueel en media. Cultureel digitaal portfolio. Specificatie HAVO/VWO programma.	Idem.	Idem.	Idem.
Klas/leerjaar 2	Audiovisueel en media. Cultureel digitaal portfolio. Specificatie HAVO/VWO programma	Idem.	Idem.	Idem.
Klas/leerjaar 3	Audiovisueel en media. Cultureel digitaal portfolio. Specificatie HAVO/VWO programma.	Idem.	Idem.	Idem.
Klas/leerjaar 4	Presentatie eindexamenwerk in expo ruimte. Cultureel digitaal portfolio.Dummy	Idem.	Idem.	Idem.
Klas/leerjaar 5	Presentatie eindexamenwerk in expo ruimte. Cultureel digitaal portfolio. Dummy	Idem.	Idem.	Idem.
Klas/leerjaar 6	Presentatie eindexamenwerk in expo ruimte. Cultureel digitaal portfolio.Dummy	Idem.	Idem.	Idem.

[1] Leerplan beeldende kunst en vormgeving: <http://www.vonkc.nl/vakinhoud/vakinhoud>

[2] Arti Kunstboek THV: <http://www.thiememeulenhoff.nl/voortgezet-onderwijs/kunstvakken/beeldende-vorming>

[3] Examenprogramma

HAVO/VWO: http://www.examenblad.nl/9336000/1/j9vvhinitagymgn_m7mvi7dmy3fq6u9_n11vg41h1h4i9qe/vhi2m62y0bfv?topparent=v_g41h1h4i9qe

http://www.examenblad.nl/9336000/1/j9vvhinitagymgn_m7mvi7dmy3fq6u9_n11vg41h1h4i9qd/vhi1n4dt1az7?topparent=vg41h1h4i9qd

[4] Advies verkeningscommissie: <http://www.cultuurplein.nl/sites/default/files/advies-verkeningscommissie-kunstvakken.pdf>

[5] 10voordeleraar: http://10voordeleraar.nl/documents/kennisbases_bachelor/kb_beeldende_kunst_en_vormgeving_bachelor.pdf

[6] De

Bespiegeling: http://www.noordhoffuitgevers.nl/wps/portal/epn/!ut/p/b1/04_SjzS0NDa2MDM1tztTj9CPyKssy0xPLMnMz0vMAfGjzOKDgk1CHZ0MHQ0MAs0MDDw9vDws_JxDHI09zPVzoxwVAeimH6E!/

[7] Cursus Kunstkijken:

http://www.kunstkijker.org/kunst/pagina_bekijken.php?pagina_id=1

[8] De

Bespiegeling: [http://www.noordhoffuitgevers.nl/wps/portal/epn!/ut/p/b1/04_SjzS0NDa2MDM1tzTTj9CPyKssy0xPLMnMz0vMAfGjzOKDgk1CHZ0MHQ0MAs0MDDw9vDws_JxDHI09zPVzoxwVAeimH6E!/?](http://www.noordhoffuitgevers.nl/wps/portal/epn!/ut/p/b1/04_SjzS0NDa2MDM1tzTTj9CPyKssy0xPLMnMz0vMAfGjzOKDgk1CHZ0MHQ0MAs0MDDw9vDws_JxDHI09zPVzoxwVAeimH6E!/)

[9] Thema

HAVO: http://www.examenblad.nl/9336000/1/j9vvhinitagymgn_m7mvi7dmy3fq6u9_n11vg41h1h4i9qd/vhi1n4dt1az7?topparent=vg41h1h4i9qd

[10] Thema

VWO: http://www.examenblad.nl/9336000/1/j9vvhinitagymgn_m7mvi7dmy3fq6u9_n11vg41h1h4i9qe/vhi2m62y0bfv?topparent=vg41h1h4i9qe

[11] Advies verkeningscommissie: <http://www.cultuurplein.nl/sites/default/files/advies-verkeningscommissie-kunstvakken.pdf>

[12] Zie bijlage 1: kennis centrum kunst en cultuur.

Bijlage 5: Beleidsplan Leergebied Kunst en Cultuur: Muziek

Beleidsplan Leergebied Kunst en Cultuur: MUZIEK

Naam school: Dr. Nassau College Quintus

<i>motto kunst en cultuur</i>	MUZIEK is Musiceren, Luisteren, Ontwerpen, Improviseren, Samenwerken en Presenteren!
<i>visie van de school</i>	De leerlingen aanmoedigen hun talenten te ontdekken en ontplooien door middel van uitdagend, samenhangend en activerend onderwijs!
<i>visie op kunst- en cultuureducatie</i>	Wij beogen de muziekbeleving, het plezier, het samenwerken en de persoonlijke ontwikkeling van o.a. zelfvertrouwen, expressie en talent te stimuleren. Dit doen wij door: - Het stimuleren en ontwikkelen van de praktische muzikale speelvaardigheid - Het ontwikkelen van een bewuster stemgebruik - Het ontwikkelen van timing en maatgevoel - Het ontwikkelen van het samenspeelvermogen in bandjes - Het ontwikkelen van de luistervaardigheid - Het ontwikkelen van de creativiteit door ontwerp opdrachten - Het ontwikkelen van het zelfvertrouwen door je te presenteren binnen de klas of op een CONCERT. - Het stimuleren van de luistervaardigheid en het begrip van muzikale structuren
<i>facilitering</i>	Doorgaande facilitering als ondersteuning voor het ontwikkelen van talenten
<i>te bereiken doelen op korte termijn (1 jaar)</i>	Het blijvend ontwikkelen van lesondersteunend materiaal op de iPad voor 1 ^e fase en 2e fase leerlingen
<i>te bereiken doelen op lange termijn (3 jaar)</i>	Talentontwikkeling realiseren dmv gedifferentieerd lesaanbod en door extra doorontwikkelmogelijkheden buiten de lessen om - schoolbands
<i>huidige situatie</i>	Organisatie en formatie: 30 klokuren voor coördinatie per schooljaar. 30 klokuren voor schoolband 1^e fase 60 klokuren voor schoolband 2^e fase Lessen 1^e fase: 1 H4: 3 H5:3 V4: 2 V5: 3 V6: 3 a 4 lessen per week Opdrachten algemeen: Groepswerk – ontwerpen, zingen, musiceren, bewegen, klankverkenning, presenteren Individueel werken – digitaal, theoretisch en praktisch (met koptelefoons of meespelen met midifiles/audio via de computer ter ondersteuning) Culturele activiteiten CONCERTEN – H5/V6 – maart H4/V4/V5 – juni Faciliteiten 2 muzieklokalen waarvan het kleinere lokaal ook ingezet wordt voor CKV en cultuurlessen

programma

Tussen de lokalen in ligt een gang met daaraan 4 geluiddichte oefenruimtes zodat leerlingen in bandverband kunnen repeteren met elkaar. Ook is er een studioruimte gerealiseerd die nog niet volledig geoutilleerd is.

Geef een schematische weergave van het huidige lesprogramma:

leerjaar	periode 1	periode 2	periode 3	Periode 4
Klas/leerjaar 1	Klankverkenning	Speelvaardigheid	Speelvaardigheid	Speelvaardigheid
Klas/leerjaar 2	Speelvaardigheid	Speelvaardigheid	Speelvaardigheid	Bandjes
Klas/leerjaar 3	Bandjes	Bandjes	Bandjes	Bandjes
Klas/leerjaar 4 V4/H4	Examenvak Praktijk & Theorie	Examenvak Praktijk & Theorie	Examenvak Praktijk & Theorie	Examenvak Praktijk & Theorie CONCERT juni
Klas/leerjaar 5 H5/V5	Examenvak Praktijk & Theorie	Examenvak Praktijk & Theorie	Examenvak Praktijk & Theorie H5 CONCERT maart	Examenvak Praktijk & Theorie V5 CONCERT juni
Klas/leerjaar 6 –	Examenvak Praktijk & Theorie	Examenvak Praktijk & Theorie	Examenvak Praktijk & Theorie V6 CONCERT maart	

samenstelling team

Anneke Miedema, Steven Sluiter en Ep Wesseling

budget

Ca. € 10,- per leerling per schooljaar verdeeld over diverse budgetten - verbruiksbudget en boekenfondsbudget.
Het investeringsbudget dat in het verleden nog bestond is helaas opgeheven.

*rollen en taken -
organisatie*

- organisatie concerten
- contacten met kunstinstellingen
- budgetbeheer
- contacten met directie, docenten, leerlingen en ouders
- beleidsplannen en verslaglegging

toekomstige

Doorgaande vernieuwing van het programma, cultuurprofielschool, nieuwbouw is inmiddels gerealiseerd. Echter zijn nog niet alle voorzieningen in de ruimtes (stageblokken en studiomengpanelen) gerealiseerd. Doel is dat dit zsm gerealiseerd gaat worden.

situatie 20.../20...

programma

Na elk schooljaar wordt het programma aangepast op actualiteiten en verbeterpunten.

samenstelling team

Anneke Miedema, Steven Sluiter, Ep Wesseling

budget

€ 15,- gewenst per leerling

*rollen en taken -
organisatie*

- organisatie concerten
- contacten met kunstinstellingen
- budgetbeheer
- contacten met directie, docenten, leerlingen en ouders
- beleidsplannen en verslaglegging

Bijlage 6: Samenhang

Samenhang door samenwerking atheneum 1^e fase

Titel, onderwerp thema	Kruistochten (Kruistocht in spijkerbroek)
Vakgroepen die meedoen	Ne, gs
Korte beschrijving van wat je hebt gedaan	Film "Kruistocht in spijkerbroek" gekeken en verwerkingsopdrachten daarbij gemaakt.
Benodigd materiaal (indien mogelijk dit bijvoegen)	Film Kruistocht in spijkerbroek Hand-out Kruistocht in spijkerbroek (voor havo en vwo verschillend)
Klas	1
Aantal lessen	Film kijken: 2 á 3 lessen Verwerkingsopdrachten: 2 á 3 lessen
Periode van het jaar (week ?)	Periode 4
Evaluatie/product	Verwerkingsopdrachten
Bijlage ja/ nee	Ja (3)
Ingevuld door	HGM

Samenhang door samenwerking atheneum 1^e fase

Titel, onderwerp thema	Dr. Nassau Dichtdagen (poëzie) → Poëzie in de gouden eeuw.
Vakgroepen die meedoen	Ne, gs, ckv
Korte beschrijving van wat je hebt gedaan	Gedichten van P.C. Hooft besproken, zelf gedichten gemaakt in de stijl van Hooft en een recept voor warmoes bekeken en vertaald. Zelf een recept geschreven.
Benodigd materiaal (indien mogelijk dit bijvoegen)	Powerpointpresentatie, hand-out
Klas	2
Aantal lessen	2
Periode van het jaar (week ?)	Kort voor de Dr. Nassau Dichtdagen.
Evaluatie/product	Producten besproken in de klas, geen cijfer.
Bijlage ja/ nee	Ja.
Ingevuld door	Hge

Hand-out “Poëzie in de gouden eeuw”

Wachterlied

M = *Minnaar*

G = *Galathea*

M: Galathea siet den dach komt aen.

G: Neen mijn lief wilt noch wat marren* (marren = blijven)

T'sijn de starren*, (starren = sterren)

Neen mijn lief wilt noch wat marren, t' is de maen

M: Galathea t'is geen maneschijn

G: Hoe t'is noch geen een geslagen

Wat soud 't dagen*? (dagen = dag worden)

Hoe? T'is noch geen een, 't en can den dach niet sijn.

(..)

Om warmoes te koken

Neemt schoon putwater, doet een of twee oubacke ronde wittebrooden daerin naerdatt ghy veel gelieft te koken.

Hanght'et over 't vuur en scherft terwijl het moes van kervel, biet, wat foeliebladers, bernagie of ossentong, de eerste bladerkens van zwarte aelbesien en van goutsbloemen, oock parey kattedruidt, een weynigh spenagie, maer geen suringh, die sou het te veel maken.

Als het kleyn gescherft is en het water met het broodt een wijl gesoden hebbende tot het aen stucken is, doet het dan daerin en latet soo gaerkoken.

Dan boter en zout, naer u believen.

Bijlage 7: Financiën

Vakgroepbudgetten:	
Culturele activiteiten (algemeen)	€ 2.000
Cultuur talentrichting	€ 2.400
CKV	€ 1.000
Muziek	€ 3.100
Tekenen	€ 4.900
Handvaardigheid	€ 4.500
Totaal:	€ 17.900
Investerings	
Theaters	€ 155.000
Materialen cultuurvakken	€ 20.000
CJP passen docenten en school	€ 16.995,00
Inhuur dans/dramadocenten	€ 40.000
Totaal	231.995
Subsidies/extra bijdragen	
Cultuurtrajectgelden (gemeente Assen)	€ 4.763,63
CJP (bedrag na aftrek van eigen bijdrage school)	7.471,00
Oudercommissie (gem. per jaar)	2.500,00
Totaal:	14.734,63

Bijlage 8: Overzicht excursies/presentaties schooljaar 2016-2017

September:

31-8/02-09: Excursie Limburg G4
31-8/01-09: Introductie H4: Skûtsjesiln
02-09: Excursie A4 Bremen
02-09: Excursie A5/G5 Osnabrück
02-09: Excursie A6/G6 Groningen
15-09: Bezoek aan warenhuis Vanderveen (ondernemen)
23-09: Voorstelling H4 met M&O
23-09/30-09: excursie Rome/Florence G5/G6
26-09/30-09: Excursie Poznan klas 3 cultuur - max 15 leerlingen (Zie/Kha)
26-09/30-09: Excursies Parijs/Londen/Berlijn/de Ardennen H5/A6
27-09: Excursie H3b (Mie) Rotterdam
27-09: Joytime H3 Grolloo
27-09: Excursie H4 nl&t Veenhuizen Maallust/kaasmakerij
29-09: Veldwerk Balloo A3/G3
30-09: Veldwerk Balloo A3/G3

Oktober:

06-10: Promotiefilm ondernemen klas 1 Warenhuis Vanderveen
13-10: Opening nieuwbouw met lasershow/schoolband/dans

November:

3-11: Filmbeurs talentrichting ondernemen Warenhuis Vanderveen
4-11: Filmbeurs talentrichting ondernemen Warenhuis Vanderveen
17-11: Excursie V6 nl&t (Pow) Kapteyn Instituut RUG
17-11: Eindpresentatie cultuur klas 2
18-11: Excursie H5 MAW + ges2/ges4 (Bro) Den Haag
18-11: Eindpresentatie klas 1 cultuur
18-11: Excursie idfa (Zie) Rotterdam
21-11: Wetenschapsoriëntatie G1/A1 (Boc) RUG
21-11: Dansvoorstelling What now – PWS Aula
22-11: Jetnet Careerday NG/NT 2e fase (Anb) Windesheim Zwolle
23-11: Voorstelling klassieke week G3
24-11: Filmdag klas 3 (Brv/Wel) ICO/DNK
24-11: Filmdag klas 3 (Brv/Wel) ICO/DNK
24-11: Jonge harten festival voor klas 2+3 met cultuur (Zie)

December:

1-12: Excursie klas 2 technasium (Gch) Herinneringskamp Westerbork
2-12: Bezoek aan warenhuis Vanderveen A1/H1 ond3 (Sfr)
16-12: Excursie H3 Bremen

22-12: Filmdag A1/H1 ond3 (Sfr) Vanderveen

Januari:

11-01: Bezoek Rodin tentoonstelling G5 (Spu) Groningen

20-01: Filmbeurs A1/H1 ond3 (Sfr) Vanderveen

24-01: Dr. Nassau Dicht Dag H2a/b/c/d/e (Brv)

26-01: Eindpresentatie cultuur klas 3

27-01: Filmbeurs A1/H1 Vanderveen

27-01: Eindpresentatie cultuur klas 1 periode 2

Februari:

1-02: excursie H5 ges1/ges3 (Bro) Den Haag

04-02: Beneluxfinale FIRST LEGO league

6-02: Rechtbankbezoek H4c (Vrm)

10-02 NasActief skiën

17-02: Culturele middag

27-02: Bezoek tentoonstelling Peredvizhniki Drenths museum

28-02: Bezoek tentoonstelling Peredvizhniki Drenths museum

Maart:

01-03: Bezoek tentoonstelling Peredvizhniki Drenths museum

02-03: Bezoek tentoonstelling Peredvizhniki Drenths museum

03-03: Bezoek tentoonstelling Peredvizhniki Drenths museum

08-03: Rechtbankbezoek H4e (Plr)

12-03 t/m 17-3: Vendée uitwisseling

15-03: Excursie Amsterdam Vendée + groep II van Q

15-03: Rechtbankbezoek A4b (Bnn)

17-03: Rechtbankbezoek A4c (Bnn)

17-03: Examenconcert H5/A6/G6

21-03: Rechtbankbezoek H4d (Bnn)

22-03: Rechtbankbezoek A4b (Bnn)

27-03: Rechtbankbezoek H4h (Plr)

April:

06-04: Excursie instrumentenmuseum H4/A4/G4 kumu (o.v.b.) (Mie) Eelde

06-04: Excursie H5/A6/G6 met gs (op intekening) Doorn/Amsterdam

06-04: Eindpresentatie cultuur klas 2 (ipv 30/3)

07-04: Eindpresentatie cultuur klas 1 periode 3

10-04: Rechtbankbezoek A4e (Plr)

13-04: Girlsday klas 2+3 (Anb) Dr. Museum & Astron

14-04: Culturele middag

19-04: Rechtbankbezoek A4d (Plr)

19-04: Herdenking HBS (Mum/Mns?)

21-04: Examengala

Mei:

9-05/12-05: Waddenexcursie A3 + regio Beilen/Gieten

10-05: Excursie Rotterdam A5/G5 eco

11-05: Excursie Rotterdam A5/G5 eco

14-05/19-05: Excursie Vendée

Juni:

2-06: Culturele middag

9-06: Concert voorexamenklassen H4/A45/G45

Juli:

6-07: Eindpresentatie cultuur klas 3

7-07: Excursie G1/G2

10-07: Excursie H4 nl&t

11-07: Theater in 1 dag voor klas 2+3 cultuur

12-07: Presentatie cultuur klas 1 (afsluiting projectweek)